

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, RUGPJŪČIO – AUGUST 6, 2015 • Vol. CVI Nr. 92 Kaina 1.50 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-05-15

ŠIAME NUMERYJE:

Diplominis darbas – lietuviškų dainų motyvais – 5 psl.

Iš kelionės sugrįžus:
Japonija (3) – 10 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Iki šiol aidi atominių bombų garsai

Pastatas-taikinys Hiroshima centre išliko, nes bomba sprogo ore ir skeveldros pasklido aplinkui.

A. Remeikos nuotr.

1945 m. rugpjūčio 6-tą dieną Amerikos lakūnai išmetė atominę bombą virš Japonijos miesto Hiroshima. 1945 m. rugpjūčio 9-tą dieną atominė bomba nukrito ant Nagasaki. Hiroshimos bombardavime žuvo nuo 60 iki 80 tūkst. žmonių, Nagasaki – apie 40 tūkst. 1945 m. rugpjūčio 14 d. Japonija sutiko pasiduoti ir rugsėjo 2-ąją pasirašė kapituliacijos aktą. Tuo užsibaigė Antrasis pasaulinis karas. Šiomet sueina 70 metų nuo Hiroshima ir Naga-

saki bombardavimo. Japonijos Raudonojo kryžiaus draugija praneša, kad jos ligoninėse dar gydomi tūkstančiai pergyvenusių šiuos bombardavimus. Šiuo metu gyvi dar beveik 200 000 japonų, pergyvenusių Hiroshima ir Nagasaki tragedijas, ir manoma, kad tūkstančiams dar prireiks medicininės pagalbos, nes bombardavimai sukėlė su radiacija susijusias ligas, o taip pat paveikė žmonių psichiką.

– 14 psl.

Tarptautinė vinilinės plokštelės diena

Vinilinė plokštelė arba tiesiog vinilas atgimsta. Pastaraisiais metais šie muzikos įrašai tampa vis populiariausi ir tampa mados aksesuaru. 1887 m. išradėjas Thom Edison patentuotas fonografas, tapęs patefono pirmtaku, evoliucionavo iki nešiojamų patefonų, ir dabar vinilinės plokštelės galima klausytis bet kur – draugų kompanijoje gamtoje, savo kaimo sodyboje ar tiesiog turėti stilingą nešiojamą patefoną namuose.

Šį savaitgalį Lietuvoje pirmą kartą bus švenčiama Tarptautinė vinilo diena. Visame pasaulyje vinilo diena (angl. Vinyl Record Day) minima rugpjūčio 12-ąją, tačiau dėl įtempto muzikos festivalių Lietuvoje kalendoriaus ji bus švenčiama rugpjūčio 8–9 dienomis. Patefonus importuojančio tinklalapio „Garsiau.lt“ iniciatyva pirmą kartą Tarptautinė vinilo diena Lietuvoje bus minima Vilniuje ir Ukmergėje. Šeštadienį – Ukmergėje, sekmadienį – Vilniuje.

Rugpjūčio 8-ąją ukmergiškiai kviečiami į kavinę „RockCafe“. Šios

Sovietinių laikų plokštelių parduotuvė. Kaunas, 8-to dešimtmečio vidurys.

kavinės įkūrėjai broliai Paulius ir Kasparas Ramonai prieš kelis metus buvo vieni tų, kurie atkūrė istorinį jaunimo muzikos klubą „Rockmergė“, 1995 m. įkurtą grupės „Requiem“ vadovo Tomo Krivicko-Psicho. Šio muzikos klubo iniciatyva buvo suorgani-

zuoti vieni pirmųjų roko festivalių Lietuvoje. Atgaivinus „Rockmergės“ klubą, vaikinai, vedini atsidavimo muzikai, atidarė „RockCafe“ kavinę, kurioje šeštadienį ir bus minima Tarptautinė vinilo diena.

– 14 psl.

Neįmanoma išspręsti problemų naudojantis tuo pačiu mąstymo būdu, kuriuo jas sukūrėte. – Albert Einstein

Ko trūksta Vakarų ekonomikai?

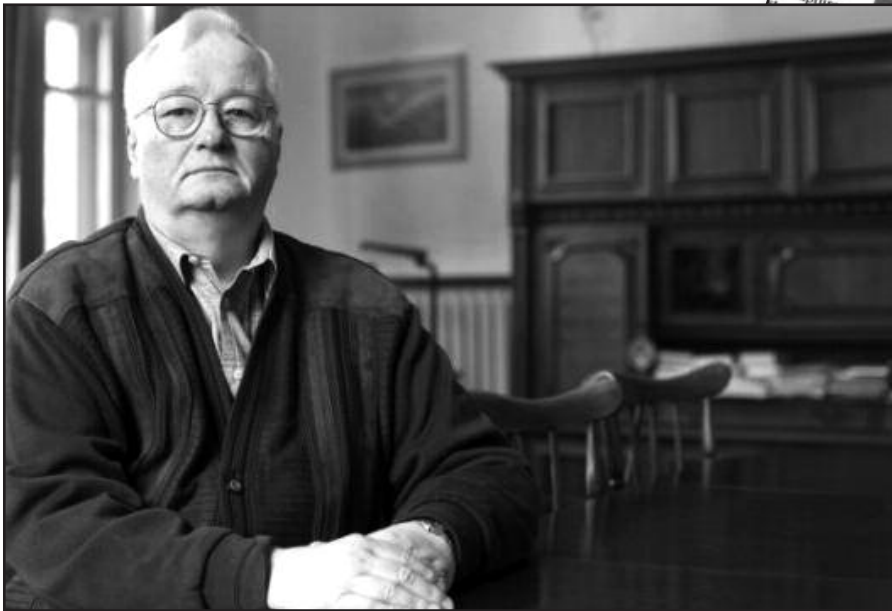
MYKOLAS DRUNGA

Kas negerai su Vakarų pasaulio ekonomikomis ir netgi su pačiu ekonomikos mokslu? Taip šiandien klausia 2006 m. Nobelio ekonomikos premijos laureatas, amerikietis Edmund Phelps ir atsako: tai priklauso nuo to, apie ką kalbame – ar apie gerovę, ar apie teisingumą?

Naujausiame kas dvi savaites išeinančiame žurnale „New York Review of Books“ ekonomistas, Columbia University (New Yorke) profesorius E. Phelps rašo, jog „daug kas Vakarų Europoje ir Amerikoje mano, jog mūsų ūkio sistemos gerokai neteisingos, nors tą teisingumą mes, ekonomistai, suprantame kiek skirtingai.“

Vieni, jau kelis dešimtmečius vadovaujami britų ekonomisto Anthony Atkinson, Vakaruose įžiūri iš naujo pasireiškiantį „paaukuotąjį amžių“, koks gyvavo XIX šimtmečio pabaigos bei XX pradžios Amerikoje ir pasižymėjo didele pajamų ir turto nelygybe.

Šie ekonomistai, remdamiesi XIX a. anglų filosofo Jeremy Bentham utilitaristiniu požiūriu, siūlo perskirstyti žmonių pajamas: dalį jų atimti iš daugiau uždirbančiųjų ir perleisti mažiau uždirbantiems taip, kad susidarytų tam tikras geriausias 'naudingumų balansas'."

Mykolas Drunga

„Tik neaišku, ar tai iš tiesų būtų teisinga, – rašo E. Phelps. – Todėl kiti ekonomistai daugiau domisi amerikiečių filosofo John Rawls knyga 'Teisingumo teorija', kurioje nusigremžiama nuo J. Bentham ir skelbiama, jog ekonominis teisingumas reikalauja, kad valstybė, naudodamasi mokesčių ir subsidijų politika, pakeltų prasčiausiai atlyginamų žmonių pajamas iki aukščiausio įmanomo lygio. Tik tokiu būdu vargingiausi galės pajusti apčiuopiamos naudos iš bendros ekonominės veiklos.“

Šiedu požiūriai – J. Bentham ir J. Rawls – konkuruoja ir šiandien. Benthamininkų požiūris pagimdė valstybės kaip korporacijos idėją. Pasak jos, šalies vyriausybė privalo teikti paramą pinigais, mokestinėmis lengvatomis ar nemokamomis paslaugomis tam tikroms, dažnai ne pačioms vargingiausios interesų grupėms – bendrovėms, profsąjungoms, vartotojams, – kurios tos paramos prašo, ir ją privalo teikti tol, kol dar nesibaigia pinigai.

Tad nenuostabu, kad tenkinant tokį didžiulį skirtingų interesų kiekį, jų, tų pinigų, ir nebelineka už mažą algą dirbantiems parenti.

O J. Rawls šalininkams irgi JAV Kongrese nepasisekė. Tiesa, 1975 m. jie prastūmė finansų lengvatas mažai uždirbantiems motinoms su mažamečiais vaikais, tačiau tos lengvatos nepadaė visiems kitiems mažai uždirbantiems, o kai kuriais atvejais jos netgi sumažina bevaikių motinų ir šeimos neturinčių vyrų įplaukas.

Europoje kai kurios šalys išleidžia daug daugiau pinigų nei JAV įdarbinimo subsidijoms, tačiau statistinės analizės parodė, kad tai neturėjo didelio poveikio algų lygiui ar nedarbo sumažinimui.

Taigi politinės priemonės nebuvo itin veiksmingos, mažinant mažiau privilegijuotų visuomenės narių vargą.

Tačiau

per pastaruosius keturis dešimtmečius išsivysiosios laisvosios rinkos ūkio jėgos – pirmiausia produktyvumo mažėjimai Vakarų šalyse ir, žinoma, globalizacija, perkėlus didelę

dalį prasčiausios gamybos procesų į Aziją – toliau daro savo be jokio pasipriešinimo ir smukdo tiek užimtumo rodiklius, tiek daugumos darbuotojų atlyginimus.

Dėl to mažiau privilegijuoti žmonės ne tik neteko piniginių įplaukų, jiems sunyko ir tai, ką ekonomistai vadina įtraukimu. Tai – priėjimas prie darbo vietų, teikiančių tokį užsiėmimą ir atlygį, kuris skatintų žmonių savigarbą.

O to įtraukimo trūko ir anksčiau. Amerikoje juodaodžiai miestų paaugliai jau seniai atkirsti nuo padrosios ekonominės veiklos. Prancūzijoje panašiai nuo įtraukimo stokos kenčia buvę šiaurės afrikičiai. Didelėje Europos dalyje dedama per mažai pastangų įtraukti romų tautybės žmones.

Šis Vakarų ekonominių sistemų trūkumas yra tuo pačiu ir ekonomikos mokslo trūkumas, tęsia profesorius E. Phelps.

Anot jo, klasikinė politinės ekonomijos idėja

buvo leisti algų lygiui smukti tiek, kiek rinka leidžia, ir tada visiems virš prarajos ištiesti 'socialinės apsaugos tinklą' su šiais komponentais: neapmokestinamas pajamų minimumas, draudimas nuo nedarbo, nemokamas ar mažai kainuojantys maistas, būstas, apranga, sveikatos apsauga.

Tačiau šitokia politika, net jeigu padoriai įgyvendinama, o dažnai taip nebūna, neatsižvelgia į tai, jog daugeliui žmonių be galo svarbus dar vienas dalykas – bent dalį savo gyvenimo skirti kažkam daugiau nei tik gaminių vartojimui ir laisvalaikio praleidimui.

Žmonės trokšta būti tokioje bendruomenėje, kurioje galėtų dalyvauti ir augti bei save žmogiškai realizuoti. Deja, mūsų politinė

ekonomika tiesiog kurčia tokių žmonių įtraukimo

ir ištraukimo į bendruomenę poreikiui – ir neieško būdų kaip tą ištraukimą skatinti.

Yra ir dar vienas neteisingumo rūšis. Padorius užsiėmimus turintys darbuotojai neteisinga laiko tokią ekonomiką, kurioje jiems ar jų vaikams trūksta galimybių pakilti dar aukščiau. O kaip tik tai šiuo metu darosi vis sunkiau.

Net ir 'paaukuotame amžiuje' daugelis magnatų pradėdavo nuo nulio. Neteisingumo pojūtis mūsų laikais kyla iš to, kad privilegijos atrodo nepelnytos: tie, kurie jau atsidūrė aukščiau, per savo pažintį korporacijose, profesionalų asociacijose, profsąjungose, gildijose, laikosi įsikibę savo pozicijų ir šiltas vieteles išsaugo savo vaikams.

Tačiau nors žmonėms reikia teisingos ekonomikos, kad išlaikytų asmeninę ir nacionalinę savigarbą, – J. Rawls teisingumą laikė visuomenės pirmąja dorybe, – teisingumas nėra vienintelis dalykas, kurio žmonėms iš savo ūkio sistemos laukia.

Jiems reikia sistemos, kuri būtų ne tik teisinga, bet ir gera, kuri leistų žmonėms praturtėti ne tik materialiai, bet ir dvasiškai – sakysim, per savo meistriskai įvaldytą ir vykdomą užsiėmimą.

Jiems reikia sąlygų susikurti gerą gyvenimą – tokį, kuriame naudodamiesi savo vaizduote, lavindami savo kūrybingumą, leisdami į intriguojančias keliones nežinomybėn, darydami poveikį pasauliui, jie tarptų kaip asmenys, suklestėtų, patirtų nebūtinai materialinę, tačiau visų pirma vidinę dvasinę naudą, nors materialiniai pasiekimai ir gali būti priemonė stiebtis nematerialių tikslų link."

Kaip teigė rašytojas Kabir Sehgal, „pinigai yra kaip kraujas, jų reikia gyvybei, tačiau jie – ne gyvenimo tikslas“.

„Kaip galėtų tokia gero gyvenimo samprata visuomenėje išigalėti?“ – klausia ekonomistas Edmund Phelps savo straipsnyje.

LRT.lt

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Savo rašinyje Vitalija Duncienė dalijasi išpūdžiais iš X Dainų šventės savaitgalio ir mini tėvo Luko Laniausko, SJ, atnašautas šv. Mišias ir pamokslą. Pamoksle jis prisiminė žmones, kurie nenusiramina tol, kol nesuranda ką nors pakritikuoti („Draugas“, 2015.07.21). Žinoma, kad tai sakdamas jis irgi pakritikavo ir nejučiomis prisijungė prie kritikuojančių. Tai padrašina mane sulipdyti šią skiltį.

Savo rašinyje Vitalija Duncienė kelia keletą „kodėl?“ „Kodėl naujai atvykę iš Lietuvos tautiečiai nenoriai jungiasi į lietuviškas bendruomenes? Kodėl iki šios dienos laisva Lietuvos valstybė atiminėja Lietuvos pilietybes iš savo piliečių?“ Man ypač užkliuvo jos antrasis „kodėl?“, liečiantis pilietybę. Nepradėsiu visko dėstyti nuo pradžios, bet jau ne kartą esu teigęs ir tik pakartosiu, kad šiais laikais niekas iš Lietuvos piliečių neatima turimos pilietybės. Priimdamas kito krašto pilietybę Lietuvos pilietis pats atsisako savo turimos pilietybės. Taip, pats atsisako, niekas jos neatima. Tačiau tas teiginys vis kartojamas, lyg tapęs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) mantra.

Džiaugiausi Linos Vaitekūnaitės parengtu pasikalbėjimu su Danguole Navickiene, antrąją kadenciją užbaigusią PLB valdybos pirmininke („Draugas“, 2015.07.18). Tai energinga, pagarbos užsitarnavusi moteris, pakartotinai pabrėžianti, kad svarbiausia yra meilės Lietuvai ugdymas. Ji tai pabrėžia ne tik kalbėdama, bet tuo ir gyvenama. Ačiū jai!

Noriu stabtelėti prie vieno jos teiginio, liečiančio dvigubą pilietybę. Visi žino ar turėtų žinoti, kad PLB valdyba aiškiai pasisako už dvigubą pilietybę, bet taip pat pasisako prieš referendumą, žinodama ar bent nujausdama, kad toks referendumas nepraeis. Įdomus buvusios PLB pirmininkės lavi-

Nenusiraminiu, kol ko nepakritikuoju

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

ravimas, tiesiog pataikavimas tiems, kurie norėtų iš Lietuvos pilietybės gauti privilegijų, bet vengti iš to išplaukiančios atsakomybės ir pareigų. Galvoje turiu jos nuomonę dėl šauktinių kvietimo į Lietuvos kariuomenę. „Mes, kurie norime būti Lietuvos piliečiai, nesakome, kad negalime dalyvauti šauktinių kariuomenėje. Žinoma, gali būti kliūtis atsivežti jaunuolį iš Amerikos ar Anglijos patikrinti sveikatos Lietuvoje ir vėl sugražinti – tai kainuos pinigus. Kitas svarbus klausimas – ar užsienyje gyvenančiam išsaugos darbą, kai jis išeis tarnauti į Lietuvos kariuomenę? (...) Mes į tai norime atkreipti Lietuvos valdžios dėmesį“, – teigia pašnekovė. Dar svarbiau, mano manymu, būtų prašyti Lietuvos valdžios informuoti iš Lietuvos išsivaikščiujančius apie pasekmes primant kito krašto pilietybę. Šviesiai tiesiai ir pakartotinai reikia sakyti, kad išvykstantieji iš krašto turimą Lietuvos pilietybę išlaiko visur; kur be gyventų, nebent priimtų kito krašto pilietybę. Tokiu atveju sąmoningai atsisakoma turimos Lietuvos pilietybės. Žinoma, reiktų dar paaiškinti skirtumą tarp pilietybės ir tautybės, nors pastaroji sąvoka nyksta iš Lietuvos valdžios žodyno ir gyvenimo praktikos.

Radau valandėlę prisėsti ir peržiūrėti krūvelę susikaupusios spaudos. Gerai, kad jos susikaupė, nes kitaip būčiau akis į akį nesusidūręs su kurią laiką mane erzinančiu „sutapimu“. Mintyje turiu vadi-

namą „kalkinį žurnalizmą“. Tai atvejai, kur tas pats straipsnis autoriaus yra siunčiamas keliems laikraščiams. Čia nekalbu apie organizacijų paruoštus pranešimus spaudai apie būsimus įvykius, kaip, pvz., Dainų šventę, PLB suvažiavimą, vasaros stovyklas ar sporto varžbas.

Toje laikraščių krūvoje radau du tokius rašinius. „Amerikos lietuvis“, 2015.07.16 sporto skyriuje atspausdino

Dainiaus Ruževičiaus įdomų aprašymą apie krepšinio žaidėjus. Pridėta ir nuotrauka. Puiku! Po dviejų dienų tas pats rašinys su ta pačia nuotrauka pasirodė „Drauge“ (2015.07.18). Jį parengė minėtasis Dainius Ruževičius. Skaitau toliau. Liepos 21 d. „Drauge“ – straipsnis, paskelbtas „Mokslo Lietuvos“ leidinyje (2015.07.09-13). Tai pokalbis su JAV fiziku Raymond J. Krisst (Rimu Krikščiokačiu). Tas pats pokalbis pasirodė ir „Amerikos lietuvyje“, 2015.07.23 laidoje. Cinikas sakytų, kad turėčiau būti laimingas, nes „sutaupiau“ laiko ir mažiau akis varginau. O aš esu vienas iš tokių, kurie nenori tokių pat rašinių matyti keliuose laikraščiuose ar žurnaluose. Žinoma, yra ir tokių, kurie primena, kad dauguma prenumeruoja tik vieną lietuvišką laikraštį ir jiems mano rūpestčiai yra svetimi. Žinoma, dar didesnis rūpestis yra faktas, kad didelė dauguma išeivijos lietuvių neprenumeruoja jokio lietuviško laikraščio.

Savo skilties pabaigoje susimąščiau apie tėvo Luko Laniausko, SJ, nenuoramas, kurie nusiramina tik kai randa ką pakritikuoti. Žinoma, kritikavimas yra viena iš rašymo (ir kalbėjimo) formų. Kartais jis yra pajvairinamas ir kitomis formomis. Tarp jų pamintini įžeidinėjimai, sarkazmas, „blusinėjimas“, pasigyrimas, nesutikimas. Prie teigiamesnių formų priskirtinas pritarimas, pasidalijimas ir nuoširdus pasikalbėjimas. Taigi, yra galima mišrainė su pipirais ir medumi.

Europai gresia naujas tautų kraustymasis?

VYTAUTAS PLEČKAITIS

Prieš pusantro tūkstančio metų dėl klimato pokyčių ir populiacijos pertekliaus gyventose teritorijose, prasidėjo didysis tautų kraustymasis ir barbarų genčių veržimasis į Romos imperiją – europietiškos civilizacijos lopšį. Romos imperija V amžiuje žlugo. Ne tik nuo barbarų. Tačiau jie suvaidino taip pat svarbų vaidmenį, ją puldinėdami ir plėsdami. Prasidėjo viduramžiai, iš esmės pakeitę socialinę, ekonominę ir politinę Europos situaciją.

Dabartinis emigrantų antplūdis į Vakarų Europą įgavo iki šiol neregėtą mastą. Galbūt, jis pranašauja naują tautų kraustymosi laikotarpį, kurio pabaigą gali būti sunku numatyti, o patį procesą sunku sustabdyti? Masinis pabėgėlių, daugiausia jaunų vyrų, neturinio elementaraus išsilavinimo bei profesinio darbo įgūdžių antplūdis į pietų ir vakarų Europą tampa vienu didžiausių, jei ne pačiu didžiausiu, iššūkiu Europos Sąjungai.

Bėgama ne tik iš karo zonų šiaurės Afrikoje ar Azijoje, bet vyksta gana spartus didelių masių judėjimas iš pietų ir rytų Europos ir vakarus ir į šiaurę. Jame dalyvauja ne tik italai, ispanai, graikai, Balkanų tautos, bet ir lietuviai, latviai, lenkai, ukrainiečiai, sparčiai emigruodami, ieškodami geresnių pragyvenimo sąlygų. Jie, žinoma, nėra tikrieji pabėgėliai, o tik geresnio bei kultūringesnio gyvenimo ieškotojai.

Britai, pasitelkę dideles policijos pajėgas stengiasi sulaikyti pabėgėlius, besiveržiančius per Kale terminalą bei Eurotunelį į jų šalį, nes anie nerado geresnių sau sąlygų Prancūzijoje. Ilgą laiką Didžioji Britanija, kai jai trūko pigios darbo jėgos, buvo atvira pabėgėliams. Tačiau dabar Britanijos žmonės jau nebeneri jų matyti. Jų tiesiog yra per daug.

Kaip pažymi lenkų dienraštis „Rzeczpospolita“, šiuo metu nuo pabėgėlių daugiausia pasaulyje kenčia ne britai, o JAV ir Vokietija. Pirmoji pasistatė aukštą plienines tvoras nuo imigrantų iš Meksikos. Tačiau ir jos nepajėgia sustabdyti meksikiečių, plūstančių į JAV ir ieškančių darbo bei geresnio gyvenimo turtingiausioje pasaulio valstybėje.

Nors pabėgėliai iš Afrikos bei Azijos per Viduržemio jūrą pirmiausia patenka į Italiją ir Graikiją ir čia jų lieka dešimtys tūkstančių, didžioji pabėgėlių dalis traukia į turtingesnes ES šalis, kur jų padėtis kur kas geresnė, nei į skurdą patekusioje Graikijoje ar ne itin turtinguose Italijos pietuose. Pernai į Vokietiją atvyko apie 170 tūkstančių pabėgėlių. Kai kuriais duomenimis, šiemet jų atvyksta tris kartus daugiau nei pernai.

Vokietijoje nuo kanclerio H. Kohl laikų galioja palankus politiniams ir karo pabėgėliams įstatymas ir pagal jį nemažai pabėgėlių gauna pabėgėlio statusą šalyje, kuris garantuoja prieglaudą (vok. – Asyl) Žinoma, pirmiausia tokį statusą gauna pabėgėliai iš Sirijos, Irako, Eritrėjos bei Afganistano. Iš Sirijos jį gauna daugiausia, – apie 85 proc. visų pabėgėlių Tačiau Vokietijoje pilna pabėgėlių ne tik iš kariaujančių šalių, bet ir iš Europos, pirmiausia iš Balkanų pusiasalio: iš Kosovo (apie 31 tūkst.) iš Albanijos (apie 22 tūkst.) bei Serbijos (apie 16 tūkst.).

Nemenka dalis pabėgėlių iš Balkanų pusiasalio, ypatingai iš Kosovo ir Bosnijos keliauja į vakarus per Vengriją ir kelia daugybę socialinio ir ekonominio pobūdžio problemų. Vengrija nėra tokia turtinga, kad juos visus galėtų aprūpinti būstu ir maistu. Todėl Vengrija pradėjo sienos statybą su Serbija, kad sustabdytų pabėgėlius iš Balkanų. Budapešto metro užkimštas šimtais pabėgėlių, kurie čia gyvena ištaisomis savaitėmis, laukiantys progos iš Vengrijos pa-

sprukti į Austriją, Vokietiją ar kitas turtingesnes šalis. Vengrijoje jų priskaičiuojama jau apie 40 tūkstančių.

Pabėgėliams vokiečiai suteikia ne tik laikinus būstus, apgyvendina kareivinėse, bet išmoka suaugusiems po 400 eurų per mėnesį ir po 200 eurų už kiekvieną vaiką. Tokia parama suteikiama ir pabėgėliams iš Balkanų šalių, kur viešpatauja didžiulė bedarbystė ir skurdas. Todėl daugeliui jų prieglobstis Vokietijoje tampa svajone.

Dėl didžiulio pabėgėlių antplūdžio Vokietijoje kyla nepasitenkinimo banga. Kai kurios pabėgėlių stovyklos buvo vietinių radikalų padegtos. Be to jų išlaikymas kainuoja šimtus milijonų eurų valstybės biudžetui. Pranašaujama, kad kituose rinkimuose į Vokietijos parlamentą pagrindinis klausimas bus pabėgėlių klausimas. Vokietijai, matyt, teks griežtinti įstatymus bei riboti pabėgėlių skaičių.

Lietuva, dar kol kas nepatyrė rimtų bėdų su pabėgėliais ir su jais kylančiomis problemomis. Tie 325 pabėgėliai iš Afrikos ir Azijos, kuriuos Lietuva išpareigojo priimti per porą metų, tai menkas lašas tiek Europos Sąjungos, tiek Lietuvos mastu. Retai apgyvendinta ir nelabai turtinga Lietuva kol kas nėra patraukli šalis pabėgėliams, nors ateityje, senstant mūsų visuomenei ir nuolat mažėjant Lietuvos gyventojams, pabėgėliai Lietuvoje gali būti net laukiama darbo jėga.

JT duomenimis per 15 metų gyventojų skaičius Europoje, nepaisant užplūdusių pabėgėlių, sumažės 4 milijonais žmonių. Tuo tarpu per tą patį laikotarpį Azijoje bei Afrikoje gyventojų padidės 1 milijardu. Net naiviai tikėdami tuo, kad ten liausis karai ir pagerės ekonominis gyvenimas, mažai galim turėti vilčių, kad iš tų žemynų liausis emigracija į Europą. Ji gali tik padidėti. Tad turim ruošti naujiems pabėgėlių srautams jau dabar, nes gyvendami Europos Sąjungoje jų neišvengsime ir privalėsime solidarai spręsti bendras ES problemas. Tik padėdami kitiems, galim tikėtis pagalbos, kai jos mums reikės.

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

„Tėvynės garsai“ švęs jubiliejinę 3,000-ąją laidą

IRENA NAKIENĖ-VALYS

Radio valandėlė „Tėvynės garsai“, transliuojama iš Hartfordo, Connecticuto valstijos, pirmą kartą oro bangomis klausytojus pasiekė 1957 metų kovo 17 dieną. Šių metų rugsėjo 13 dieną „Tėvynės garsai“ su radijo klausytojais sveikinsis jau 3 000-ąją kartą.

Radio valandėlės stiprina saitus su Lietuva

Kai susilpnėja ar nutrūksta išvykusių lietuvių ryšiai su gimtąja šalimi, tuomet silpsta ir išblėsta tapatybė bei gyvybingi saitai su Lietuva. Stiprinti po pasaulį pasklidusių mūsų tautiečių tarpusavio ryšius ir jos ryšius su Lietuva, padėti užsienyje gyvenantiems lietuviams išsaugoti lietuvišką tapatumą, gimtąją kalbą, kultūrą, tradicijas padeda lietuviška spauda bei lietuviškas žodis per radiją.

Mūsų lietuviškas žodis per radiją nuskambėjo dar praėjusio šimtmečio pradžioje. Štai Lenkijoje lietuviško radijo pasiklausyti buvo galima jau 1927 metais – Polskie Radio Wilno „Chwilka litewska“. Seniausia lietuviška radijo programa Amerikos Naujosios Anglijos teritorijoje nuskambėjo dar 1934 metais Bostone, Massachusetts, per radijo stotį WLYN 1360 AM „banga“: radijo eteryje skambėjo muzika, dainos ir Magdūtės pasakos. Laidos vedėjai buvo Steponas ir Valentina Minkai. Steponas ir vadovavo šiai „Lietuvių radijo korporacijos programai“.

„Tėvynės garsai“ sveikinsis su klausytojais kiekvieną sekmadienį

Kiek besiklausyčiau, kas sekmadienį vis dar tebejaudina: „Laba diena, malonūs klausytojai, jau 58 metai jūs girdite Hartfordo ‘Tėvynės garsų’ radijo valandėlę“, – nuskamba sodrus Sauliaus Dzikio balsas bei maršo „Prezidentas Smetona“ garsai.

„Tėvynės garsų“ radijo valandėlė Connecticuto valstijoje pradėta transliuoti 1957 metais Albinos ir Juozo Belezarų bei Broniaus Vedeikio pastangomis. Savo finansine parama prisidėjo ir vietiniai lietuviai. 1957 metų kovo 17 dieną per Newingtono, Connecticuto valstijoje, radijo stotį WPOP valandėlė pirmą kartą pasklido oro bangomis. Vladas Plečkaitis buvo pirmasis jos vadovas ir pranešėjas. 1958 metų liepą jis išvyko į Clevelandą ir perdavė vadovavimą Jurgiui Petkaičiui. Į talką buvo pasikviestas Algimantas Dragūnevičius, kuris 1961 metais tapo valandėlės vadovu. Po poros metų A. Dragūnevičius pasikvietė pranešėju dirbti Alfonsą Dziką. 1988 metais A. Dzikas tapo radijo laidos vadovu.

Pirmosios Connecticuto valstijos Hartfordo kultūrinės valandėlės „Tėvynės garsai“ laidos buvo transliuotos per WPOP radijo stotį, nuo 1964 m. – Merideno stotį WBMI, kuri vėliau persikėlė į Hartfordą ir pakeitė pavadinimą į WKSS. Nuo 1972 m. valandėlė buvo girdima per Newingtono radijo stotį WRYM, o nuo 1990 m. pavasario – per Hartfordo universiteto stotį WWUH, kuri ją transliuoja ir šandien.

Laidos kūrėjui – garbingas apdovanojimas

„Tėvynės garsai“ yra įregistruota Connecticuto valstijoje kaip ne pelno siekianti organizacija. 2003 metų rudenį JAV LB Kultūros taryba jos direktoriui Alfonsui Dzikui įteikė geriausio lietuviškos radijo

„Tėvynės garsų“ komanda ruošiasi jubiliejinei – 3,000-ajai radijo laidai. Iš k. Rimas Polikaitis, Asta Nenortienė, vadovė Dalia Dzikienė, Sigita Lančinskienė. Antroje eilėje: Algis Simonaitis, Saulius Dzikas, Irena Nakiėnė-Valys.

Anastazijos Dzikaitės nuotr.

programos darbuotojo apdovanojimą.

„Tėvynės garsų“ pranešėjais dirbo: Leonas Adamkevičius-Lėtas, Evaldas Malinauskas, Raminta Nenortienė, Tomas Nenortas, Lionė Simonaitienė, Nijolė Rūkaitė, Skirmanė Mončiunskaitė.

Šiuo metu valandėlę kuria Saulius Dzikas (nuo 1988 m.), Dalia Dzikienė (nuo 2008 m. direktorė), Asta Nenortienė, Sigita Lančinskienė, Algis Simonaitis (administratorius), Rimas Polikaitis, Irena Nakiėnė-Valys ir nuo šių metų – Kristina Čizauskaitė.

Šiandien galime nulenkti galvas ir pasimelsti už indėlių kuriant „Tėvynės garsų“ radijo laidą jau iškeliavusiems į Amžinybę pranešėjams: Birutei Bernotienei, Zitai Dapkienei, Lionginui Kapeckui, Algimantui Dragūnevičiui, Alfonsui Dzikui, Juozui Benešiūnui, Genei Tijūnelienei, Leonui Adamkevičiui.

Laidos stiprina kalbos įgūdžius

Nesvarbu, angliakasiai ar fabrikuose dirbantys, inteligentai ar visi vadinamieji kultūrininkai – visi jie domėjosi mūsų išeivijos kultūrinio gyvenimu, norėjo pakelti lietuviškos supratimą ir priartinti prie aukštesnio kultūrinio lygio.

Šiandien mūsų transliuojamomis laidomis siekiame išeivijoje sukurti bendravimo terpę tarp lietuvių tautos, Lietuvos kultūros ir išeivijos. Emigracijoje gyvenantys lietuvių kilmės žmonės stiprina kalbos įgūdžius klausydamiesi lietuviško radijo, skaitydami lietuvišką spaudą, knygas, ar kalbėdami lietuviškai su vaikais, anūkais – taip siedami savo lietuviškumą ir asmeninę tapatybę su kalba.

Tikėkimės, kad istorijos tyrėjai galbūt parašys nuoseklesnę lietuviško radijo istoriją, kol jis dar veikia, kol dar yra gyvų pradininkų, kol dar galima surinkti medžiagos.

Rugsėjo 13 dieną ateikime į Švč. Trejybės bažnyčią Hartforde, Connecticuto valstijoje (53 Capitol Ave.), pasimelsti už mirusius laidos vedėjus ir pranešėjus. Burkimės, diskutuokime, bendraukime ir remkime lietuvišką žodį.

Pasiklausyti „Tėvynės garsai“ radijo laidų galite kiekvieną sekmadienį 5 val. p. p. JAV Rytų pakrantės laiku per radijo stotį WWUH 91,3 MHz (FM), internetu wwwuh.org/wwwuh.aspx arba <http://wwwuh2.hartford.edu:8080/ramgen/encoder/wwwuh2.rm>.

Ankstyvosios Lietuvos radijo laidos Amerikoje:

1928 m. Brooklyne (New Yorke) pradėta transliuoti lietuviška Juozo Ginkaus radijo valandėlė;

1931 m. Philadelphijoje pradėta transliuoti lietuviška Petro Petraičio radijo valandėlė

1932 m. Čikagoje pradėta transliuoti lietuviška radijo valandėlė „Margutis“

1936 m. „Lietuvos prisiminimai“ Waterbury, Connecticute, vedėjas Antanas Paliulis, vėliau – dr. Motiejus Colney (Aukštikalnis) ir Antoinette (Antanina) Colney;

1940 m. Vatikano radijas pradėjo transliuoti lietuvių kalbą;

1941 m. per WEVD 1330 AM ir 97.9 FM New Yorke pradėta transliuoti lietuviška Jokūbo Stuko (direktorius) radijo valandėlė „Lietuvos atsiminimai“. Jam talkino: Aleksandras Kačanauskas, Liudas Stukas, Jonas Valaitis;

1944 m. Vokietijos Reicho radijas pradėjo transliuoti laidas sovietinės Rusijos užimtai Lietuvai (iš Rygos, vėliau – iš kitų miestų);

1945 m. „Amerikos lietuvių balsas“ tapo inkorporuotas Lansinge, Michigano valstijoje;

1951 m. „Amerikos balsas“ iš New Yorke, pradininkas pulkininkas Kazys Grinius ir inžinierius Povilas Julius Labanauskas;

1958 m. „Lietuvių radijo partija“ Waterbury, Connecticuto valstijoje, vedėjas John D. Adams-Adomaitis.

Diplomo darbo dalis – lietuvių liaudies dainų motyvais

Simona Minns, Berklee muzikos kolegijos Massachusetts valstijoje studentė, aktyvi Bostono Lietuvių Bendruomenės narė, ateitininkė ir „Draugo“ korespondentė, studijas baigs jau po savaitės, o jos baigiamajame darbe netrūksta lietuviškų elementų. Vienas jų – kūrybinė *a cappella* kompozicija lietuvių liaudies dainų „Turėja liepa“ ir „Eina našlaitėlė“ motyvais.

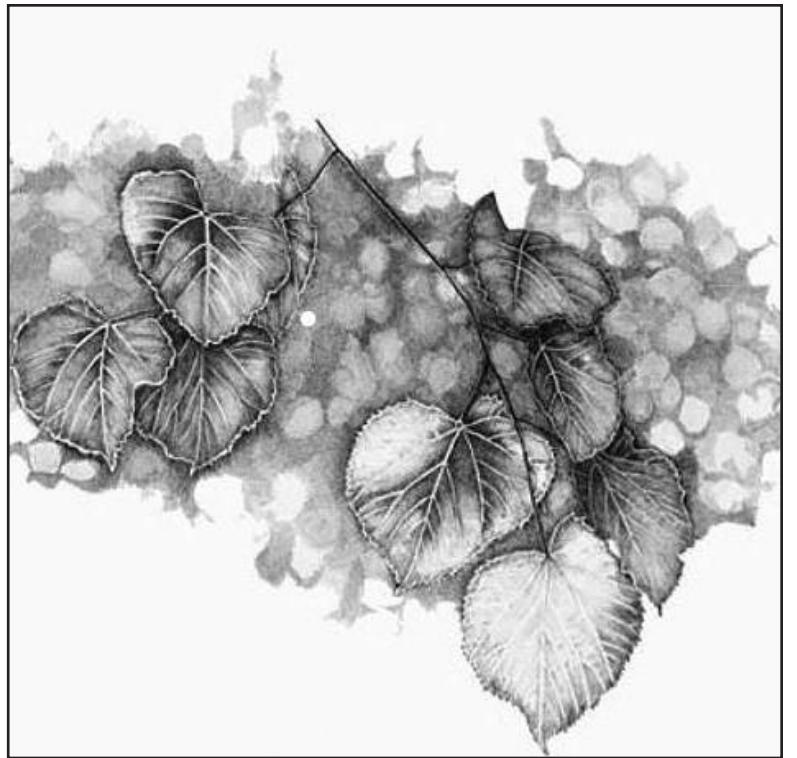
Simonos komandoje – studentai iš įvairių pasaulio šalių. Visi jie dainavo lietuviškai. Kaip sako pati Simona, buvo įdomu mokytis kolegas dainuoti „taduvo, ratulo, liepa, liepužėle“.

A cappella kompozicijos soprano partiją atlieka pati Simona Minns, altas – Linnea Lundgren iš Švedijos, tenoras – Takuma Matsui iš Japonijos ir bosas – Atilio Tedoldi iš JAV. Pasiklausykite: <https://soundcloud.com/simona-minns/tureja-liepa-linden-tree-a-cappella-piece>

„Draugo“ info

Simona Minns jau po savaitės užvers Berklee muzikos kolegijos duris. Birželio mėnesį įvykusiose diplomų teikimo iškilmėse Simonai buvo įteiktas Šiuolaikinės kompozicijos ir prodiusavimo diplomas.

Baigiamojo Simonos Minns darbo kompozicijai „Turėja liepa“ iliustraciją sukūrė Suzanne Olive.

Japonas Takuma Matsui įrašė tenoro partiją.

Švedė Linnea Lundgren Simonos Minns *a cappella* kompozicijoje atliko alto partiją.

Amerikietis Atilio Tedoldi atliko boso partiją.

V. Paukštelio koncertas Carnegie Hall

Pianistas ir tapytojas Viktoras Paukštelis

Juliaus Kalinsko/15min.lt nuotr.

Netruks praėti vasara, ir rugsėjo 27 d., sekmadienį, 7:30 val. v. muzikos mylėtojai rinksis į prestižinį Carnegie Hall New Yorke, kur koncertuos talentingas lietuvių pianistas Viktoras Paukštelis. Jo koncertas vyks Weill Recital Hall, 881 7th Avenue, New York, NY 10019. Pavadintas jis „The Recital of Restless Paintings“, ir tai – neatsitiktinai, nes antroji po muzikos Paukštelio Mūza – tapyba.

Muzika lydi Viktorą nuo gimimo, nes beveik visi jo šeimos nariai yra muzikantai. Mama – pianistė ir pedagogė Tatjana Radovič, tėvas Viktoras Paukštelis – kompozitorius, kaip ir brolis Vytautas. Močiutė – garsi pianistė, profesorė Mariam Azizbekova, su ja Viktoras leido laiką prie instrumento nuo septynerių metų. Senelis –

smuikininkas Viktoras Radovičius. „Seneliai iš tėčio pusės – medikai. Močiutė Marija Ramanauskaitė yra garsi pediatrė. Jai jau 95-eri, o vis dar gydo vaikus. Garbaus amžiaus senelis Ruvinas Ptaškas – habilituotas medicinos daktaras, daugelio knygų autorius, – vardijo Viktoras ir pridūrė: Gyvenimo kelią vis tiek turėjau vieną.“ Kelias į muziką buvo lyg nulemtas, o tapybą pianistas rinkosi sąmoningai, norėdamas kalbėti kita meno kalba.

Pianistas koncertuoja Europoje ir JAV, dalyvauja įvairiuose festivaliuose. Grojo kartu su Lietuvos kameriniu orkestru (vadovas Saulius Sondeckis), Vilniaus Balio Dvariono muzikos mokyklos mokytojų styginių orkestru (vadovas Petras Kinca). Dalyvavo Verbier festivalyje Šveicarijoje (va-

dovai prof. Gary Graffman ir prof. Boris Petrushansky), West Chester universiteto festivalyje Jungtinėse Valstijose (vadovas prof. Anthony di Bonaventura), Pite Älvdal festivalyje Švedijoje (vadovas prof. Jiri Hlinka), International Holland Music Sessions meistriškumo kursuose Olandijoje (vadovas Michailas Voskresensky). Be gerai žinomų kla-

sikos kūrinių, atlieka ir rečiau skambinamus Jean-Philippe Rameau, Domenico Scarlatti, Anatolijaus Lyadovo, Aleksandro Skriabino, taip pat – savo brolio Vytauto Paukštelio kūrinius. Programą „The Recital of Restless Paintings“ Viktoras Paukštelis š. m. pavasarį atliko Berlyno filharmonijoje.

„Draugo“ info

Internetinis Elle G koncertas

Ar jau girdėjote apie naktinius Elle G planus? Norime pakviesti į pirmąjį savo koncertą internetinėje erdvėje – „**Elle G evening bubbles!**“! Naktį iš **rugpjūčio 6 d. į 7 d.** grosime savo klausytojams tiesiai į kompiuterių ekranus visuose žemynuose. Lietuvos laiku koncertas prasidės **2 val. nakties, Paryžiuje, Berlyne – 1 val. nakties, Amerikoje (ET laiko zona) – rugpjūčio 6 d. 7 val. vakaro.**

Pažadam ne tik spalvotą muzikos šou, specialiai mūsų dainoms kurtas vizualizacijas, bet ir premjerą – pristatysim naują savo dainą „California“, kuriuje sudėti įspūdžiai iš gastrolių po šią valstiją. Prisijungus prie e-koncerto bus galima gyvai komentuoti pasirodymą bei užduoti klausimus.

Iškeisk sapnus į garsus ir prisijunk prie mūsų čia:
<https://www.concertwindow.com/102639-elle-g>

Naktinio koncerto bilietų kaina – „mokėk kiek nori“, pradant simboline 0,9 Eur suma.

Elle G info ir nuotr.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė Petry • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Užmegztos naujos draugystės

Jūrų skautė Maya Chiapetta tarp Detroito prityrusių skaučių.

Brolio Andriaus Anužio nuotr.

Vykti į skautiškus suvažiavimus, išskylas, stovyklas yra nepaprastai smagu. Skautai ir skautės ne tik išmoksta ko nors naujo, ne tik patobulina savo skautiškas žinias, bet taip pat užmezga naujas pažintis. Šios draugystės gyvuoja amžinai. Dvi sesės savo pavyzdžiu parodo, kaip skautiškosiose stovyklose, išskylose ir suvažiavimuose užmegztos ir sutvirtintos draugystės toliau tęsiasi ir stiprėja.

v.s. fil. Aušra Jasaitytė Petry

Staigmena Valentinai!

Mūsų draugė Valentina Slechticova gyvena Clevelande. Ji skautauja „Neringos“ tunte. Vieną vasarą, kai dar buvome skautės, Valentina kartu su Izabele Rubinski ir kitomis sesėmis atvažiavo stovyklauti su „Aušros Vartų/Kernavės“ tuntu. Mano draugė Lilė Šoliūnaitė ir aš susidraugavome su Valentina ir Izabele.

Praėjusią vasarą aš su Lile davėme vyr. skautės įžodį. Izabelė jau buvo jį davusi, nes yra už mus vyresnė. Tais metais ji buvo vadovė. Valentina dar negalėjo duoti įžodžio, bet vis tiek su mumis studijavo vyr. skaučių programai. Juk ruoštis kartu yra kur kas smagiau!

Gegužės mėnesį gavome žinutę, kad Valentina duos vyr. skautės įžodį. Apsisprendėme greitai – savo apsilankymu norime ją nustebinti. Lilės tėvelis mus vežė į Clevelandą, į Valentinos vyr. skautės įžodžio iškilmes.

Įžodžio metu Valentina pamatė, kad rate su kitomis vyr. skautėmis stovime ir mes. Jai tai buvo didelė staigmena! Nesitikėjo, kad mes galėjome atvykti iš Čikagos.

Džiaugiamės šią vasarą vėl galėdamos kartu stovyklauti ir būti vadovėmis Rako miškuose.

vyr. sk. sl. Olivija Petry

Jūrų skautė – Detroito skautų stovykloje

2014 metais per „Paslapčių ieškonę“ Washington, DC, aš susipažinau su keletu skautų iš Detroito. Jie kalbino mane atvykti į jų vasaros stovyklą. Šiais metais pagalvojau – kodėl gi ne? Žinojau, kad Detroito skautų stovykla kitokia nei Rako stovykla, bet nesitikėjau, kad bus tokia skirtinga.

Kai atvažiavau į Detroito stovyklą Dainavoje, pastebėjau, kad nėra jūrų skautų! Buvau vienintelė jūrų skautė, tad per vėliavų pakėlimus/nuleidimus – „Vėjo, Vėjo“, turėjau viena atsiliepti į šūkį „Gero vėjo!“

Šiais metais pirmą kartą Detroito stovykloje buvo atvežtas burlaivis. Tik keletas žemės skautų mokėjo buriuoti, kiti buvo visiškai pasimėtę. Vadovai man paskyrė darbą: paruošti burlaivį, kad

galėčiau kitus pamokyti buriuoti. Tiesą sakant, net nemaniau, kad jiems būtų įdomu tai išmokti. Būdamą vienintelė jūrų skautė stovykloje, aš išmokiau Detroito skautes pakelti bures ir plaukti.

Detroito skautai nusprendė pirmą kartą surengti Jūros dieną. Vadovai stengėsi, kad Jūros diena būtų smagi, kad skautai išmokytų ko nors naujo.

Po visos dienos jūrinių užsiėmimų pirmą vietą laimėjo mano komandos skautės – „Ūdrytės“.

Man labai patiko būti vienintele jūrų skaute Detroito skautų stovykloje. Išmokiau skautus buriuoti ir smagiai praleidau laiką.

gint. kand. v. Maya Chiapetta

Po vyr. skaučių įžodžio (iš k.): Lilė Šoliūnaitė, nauja vyr. skautė Valentina Slechticova, Izabelė Rubinski ir Olivija Petry.

Sesės Izabelės Rubinski nuotr.

Prie Aukščiausiosios Tarybos pastato 1990 m. kovo 11 d.

Algirdo Sabaliausko nuotr.

Išgelbėta „Lietuvos istorija“ (2)

DONATAS JANUTA

Tęsinys. Pradžią rugpjūčio 4 d. laidoje

Kitas aprašymas, kuris krito į akį – iš pirmojo Lietuvos-Lenkijos valstybės padalijimo, kai 1792 metais Lenkijos karalius Ponia-towskis nusprendė kapituluoti prieš Rusijos kariuomenę ir iš 12 ministrų (6 iš Lietuvos ir 6 iš Lenkijos) 7 rėmė karaliaus apsisprendimą, o 5 balsavo prieš.

pristato to laikotarpio pagrindinius įvykius ir žmones – priespaudą, rusinimą, 1831 ir 1865 metų sukilimus, spaudos draudimą, knygnešius, tautinį atgimimą. Išskirtinai paminėti du įvykiai – 1893 metų Kražių skerdynės ir 1900 metų lietuvių dalyvavimas Paryžiaus pasaulinėje parodoje, kaip turėję ypatingos įtakos lietuvių tautinės sąmonės formavimuisi. Abu įvykiai buvo reikšmingi, bet vargu ar formuojantis tautinei sąmonei jie galėjo prilygti vyskupo Valančiaus ilgame-tėms pastangoms priešintis rusini-

jos „milestones“ – visiškai nemini nei Kražių skerdynių, nei Paryžiaus pasaulinės parodos.

1918 metų Nepriklausomybės atkūrimas ir visi politiniai bei kariniai su tuo susiję veiksmai, kaip ir visa tarpukarinė Lietuva knygoje aprašyti. Aprašydamas tarpukario Lietuvą Eidintas gražiai paryškina skirtumą tarp tarpukario Lietuvos „nacionalizmo“ ir kaimyninių Europos valstybių nacionalizmo: Vokietija, Sovietų Sąjunga ir Lenkija savo nacionalizmo pagrindais siekė grobti kitų šalių žemes. Lietuvos, mažos valstybės, nacionalizmas buvo gynybinis – taikytas apsiginti nuo didelių ir gobšių kaimynų įtakos ir veiksmų. Eidintas irgi gana teigiamu vertinimu pristato 1926 metų valdžios per-versmą, 1940 metų sprendimą nesipriešinti Sovietams ir Smetonos išvykimą iš okupuojamos Lietuvos.

Mindaugas Tamošaitis aprašo vokiečių ir sovietų okupacijas, išryškindamas pasipriešinimą vokiečiams ir sovietų žiaurumus, pateikdamas tų laikų bendrą vaizdą. Tačiau pasitaiko vienas kitas nesklaidumas.

Pareikšta, kad partizaninis karas prieš sovietus atpirko („redeemed“) 1940 metų valdžios nesipriešinimą sovietų

armijos išsiveržimui, lyg tas nesipriešinimas būtų koks nusikaltimas, kurį reikėjo atpirkti. Toks pareiškimas nesutampa ir su tuo, anot Eidinto, kad tokiam sprendimui buvo racionalios priežastys: pasipriešinimas be vilties laimėti būtų buvęs beprasmis, būtų kainavęs daugelio gyvybes ir nusiaubtą kraštą.

Kitur knygoje skaitytojui paliekamas išpūdis, kad Povilo Plechavičiaus Vietinė rinktinė į kovą prieš lenkų partizanų, lenkų Armiją krajovalę, pasiuntė patys lietuviai. Iš tiesų Vietinės rinktinės karius į tokią kovą pasiuntė vokiečiai, pažeisdami susitarimą su

Plechavičiumi. Plechavičius, sužinojęs apie tai, 1944 m. gegužės 9 d. davė kontrainformaciją pasitraukti. Už tai ir kitus prieštaravimus vokiečiams gegužės 15 d. vokiečių SS Plechavičių areštavo ir rytojaus dieną išsiuntė į Salaspilio koncentracijos lagerį.

Vakaruose daug kur, ypač žydų ir lenkų rašiniuose, Vietinė rinktinė kartu su jų vadu Povilu Plechavičiumi lietuvių nenaudai neteisingai pristatoma kaip fašistinė organizacija, kada lenkų Armija krajova yra pripažįstama antifašistinė organizacija. Čia buvo proga parodyti, kad Plechavičius nekovojo prieš antifašistus, bet atvirksčiai – priešinosi fašistams vokiečiams. Toji klaidinanti eilutė paremia neteisingą ir lietuviams bei Lietuvai kenksmingą įvaizdį.

Skyrius „Lithuania: The Soviet and Nazi Occupations“ pakankamai supažindina svetimtautį su 50 metų trukusiomis okupacijomis ir jų pasekmėmis Lietuvos dvasiniam, kultūriniam, ekonominiam ir politiniam gyvenimui bei krašto vystymui. Jeigu kas norėtų papildyti žinias apie tų okupacijų žiauriausius metus, siūlyčiau Vlado Terlecko „The Tragic Pages of Lithuanian History 1940–1953“, kuri išleista ir anglų, ir lietuvių kalbomis.

Skyrius „The Singing Revolution“ paaiškina, kaip lietuviai pasinaudojo M. Gorbačiovo „perestroika“ ir įsteigė Sąjūdį, kuris tapo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo varikliu. Pabrėžta svarbus faktas, kad dabartinė Nepriklausoma Lietuva yra prieškarinės valstybės tęstinumas.

Kai kurie Sąjūdžio laikotarpio įvykiai ir reiškiniai aprašyti gana smulkiai ir vaizdingai: visų trijų Baltijos valstybių gyventojų sudarytas 670 kilometrų ilgio „Baltijos kelias“, Lietuvos ekonominė blokada, Vilniaus televizijos bokšto puolimas 1991 metų sausį, laukiamas, kad Nepriklausomą Lietuvą pripažintų kitos valstybės.

Knygoje – dvi įdomios pastabos apie Gorbačiovo vaidmenį tų dienų įvykiuose. Viena – tai Gorbačiovo teigimas lietuviams, kad iš visų sovietų tautų lietuviai pasižymėjo kaip gambiausi išspaudžiant kuo daugiau naudą iš komunistinės sistemos, todėl iš visų Sovietų Sąjungos gyventojų geriausiai gyvena ir jie turėtų būti patenkinti Sovietų Sąjungoje ir nesiekti nepriklausomybės.

Antras įdomus pastebėjimas – kad Vakarų pasaulis, ypač JAV, delse pripažinti Lietuvos atsiskyrimą nuo Sovietų Sąjungos ir Lietuvos nepriklausomybę, nes buvo susižavėjęs Gorbačiovu kaip reformatoriumi ir nenorėjo daryti žingsnių, kurie Gorbačiova susilpnintų. „It was not easy for the West to choose between ‘Gorby’ and Lithuania“. Knygoje pabrėžta, kad Lietuvos išsilaisvinimas daug prisidėjo prie Sovietų Sąjungos žlugimo.

* * *

Šią „History of Lithuania“ išgelbėjo JAV lietuvių pastangos ir JAV lietuvių istorikų Skirmos ir Ramūno Kondratų pareigingas darbas. Reikšmingos klaidos ištaisytos, anglų kalba, kur reikėjo, pataisyta. Knyga angliakalbiui yra gera pirmoji pažintis su Lietuvos istorija. Ir jeigu knyga bus atspausdinta ant popieriaus, drąsiai įteiksiu savo vaikams ir visiems, kurie domisi Lietuva ir Lietuvos istorija. Kas nenori taip ilgai laukti, gali atsispausdinti iš interneto, kaip padariau ir aš.

Pabaiga

Michailas Gorbačiovas lankėsi Vilniuje 1990 m. sausio 11–13 d. Susitikimuose su Lietuvos žmonėmis jam nepavyko įtikinti jų likti SSSR.

Romo Jurgaičio nuotr.

Sunku nepastebėti paralelės su 1940 metais Kaune, kai Sovietų Sąjunga pateikė Lietuvai ultimatumą. Tik tada pats Prezidentas Antanas Smetona ragino nekapituluoti, o priešintis, nors balsų persvara buvo prieš jį. Skirtumas ir tai, kad, anot Bumbausko, 1792 metais dar buvo galimybė pasipriešinus sėkmingai apsiginti nuo Rusijos kariuomenės. Atvirksčiai – 1940 metais apie sėkmę kovojant prieš Raudonąją armiją buvo neįmanoma net svajoti.

Antanas Kulakauskas savo skyriuje „Lithuania under the Russian Empire“ (1795–1915) svetimtaučiai

mui, 1831 ir 1865 metų sukilimų pasekmėms, valstiečių vargo mokykloms, knygnešių metai po metų platinamai draustai spaudai ir Jono Basanavičiaus „Aušros“ ir Vinco Kudirkos „Varpo“ laikraščiams.

Angliakalbiui skaitytojui tai nėra esminis klausimas, bet, norint suprasti Lietuvos istorijos eigą, būtų naudinga išgirsti ir kitų istorikų nuomonę, kaip jie vertina Kražių skerdynių ir lietuvių dalyvavimą 1900 metų Paryžiaus parodoje įtaką. Pvz., Bumbauskas knygoje nei tarp jo parinktų Lietuvos istorijos pagrindinių įvykių, nei savo sąraše – Lietuvos istori-

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Prezidentė spalį susitiks su Popiežiumi

Vilnius (Prezidentūros info) – Antrąjį šių metų pusmetį Prezidentė Dalia Grybauskaitė planuoja lankytis dešimtyje užsienio šalių, taip pat Vatikane.

D. Grybauskaitė lankysis Rygoje, kur dalyvaus NATO strateginės komunikacijos kompetencijos centro atidaryme. Šio vizito metu Lietuvos vadovė taip pat susitiks su Latvijos vadovu Raimonds Vejuoniū.

Rugsėję vyks į Jungtinių Tautų Generalinę Asamblėją New Yorke. Šalies vadovė dalyvaus aukščiausio lygio susitikime, kuriame bus aptarta pasaulio vystymosi darbotvarkė po 2015 metų.

Spalį Prezidentė vyks į Šveicariją, Izraelį, Vatikaną ir Belgiją. Šveicarijoje planuojama surengti susitikimus su verslo atstovais ir mokslininkais. Briuselyje vyks Europos Vadovų Taryba (VT), kurioje Europos šalių vadovai aptars migracijos ir ekonomikos klausimus bei ES ir JAV laisvosios prekybos sutarties derybų pažangą. Mėnesio pabaigoje Izraelyje D. Grybauskaitė dalyvaus Pasaulio lietuvių ekonomikos forumo (PLEF).

Prezidentė spalį vyks į Vatikaną audiencijos pas Popiežių Pranciškų.

Lapkritį planuojami vizitai į Rumuniją, Gruziją, Malta ir Prancūziją. Rumunijoje Prezidentė dalyvaus Rytų Europos NATO valstybių vadovų susitikime, skirtame pasirengti kitų metų NATO viršūnių susitikimui Varšuvoje. 10 valstybių vadovai Bukarešte aptars regionui kylančius saugumo iššūkius ir priemones, skirtas didinti regiono saugumą. Šiame renginyje Prezidentė susitiks su naujuoju Lenkijos vadovu Andrzej Duda.

Maltoje vyks Europos VT konferencija, kurioje Prezidentė su kitais Europos vadovais aptars ES kylančius iššūkius dėl migracijos ir šios problemos sprendimo būdus. Prancūzijoje, Paryžiuje, Lietuvos vadovė dalyvaus UNESCO Generalinėje konferencijoje, kurios metu vyks Vadovų forumas. Gruodį Lietuvos vadovė vyks į Paryžių, kur vyks aukščiausio lygio pasaulio vadovų susitikimas, skirtas klimato kaitos problemai spręsti.

Metų pabaigoje Prezidentė Briuselyje dalyvaus eilinėje Europos VT.

Masiniams trėmimams nėra senaties

Ariogala (Alkas.lt) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė Ariogaloje pasveikino jubiliejinio – dvidešimt penktojo Politinių kalinių ir tremtinių sąskrydžio „Su Lietuva širdy“ dalyvius.

Per 50 metų trukusią sovietinę okupaciją Lietuva neteko 280 tūkstančių gyventojų. Pasak Prezidentės, masiniai trėmimai visada išliks tautos atmintyje, nes jiems nėra jokios senaties. Iš tremties taip ir negrįžusius žmones Lietuva prisimins su amžinu netekties ir skriaudos jausmu, o tuos, kurie grįžo ir išliko, visada brangins ir di-

dziuosius. Valstybės vadovės teigimu, tremtinių ir politinių kalinių išgyvenimai yra labiausiai įkvepiantis pavyzdis visada ginti mūsų valstybę ir kurti stiprią ir gražią Lietuvą.

Sąskrydyje Prezidentei įteiktas aukščiausias 1-ojo laipsnio Lietuvos Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos apdovanojimas už nuopelnus Lietuvai.

Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga įkurta prieš 25 metus. Ji vienija daugiau kaip 40 tūkst. narių, veikia 53 skyriai.

Lietuva ruošiasi išpirkti „Independence“

Laivas „Independence“

A. Kubaičio (BFL) nuotr.

Vilnius (Vyriausybės info) – Premjeras Algirdas Butkevičius sako, kad Lietuva ketina išpirkti suskystintų gamtinių dujų laivą-saugyklą „Independence“.

Pasak ministro pirmininko, iki rudens Vyriausybė ir „Klaipėdos nafta“ paruos visus reikiamus teisės aktus, tuomet bus apsispręsta dėl paskolos ėmimo laivo-saugyklos pirkimui.

„Ekspertų vertinimu, šiuo metu finansų rinkose skolintis yra labai palanki situacija, todėl svarstoma galimybė priimti sprendimą dėl laivo išpirkimo po 10 metų, tam ruošiantis jau dabar ir imant paskolą“, – skelbia Vy-

riausybė.

Numatoma, kad „Klaipėdos nafta“ jau šiemet pasiroš pirkti iki 300 mln. eurų ilgalaike paskolą.

294 m ilgio dujovežį-saugyklą 2014 m. pastatė Pietų Korėjos kompanija „Hyundai Heavy Industries“, jis šiuo metu priklauso Norvegijoje registruotai įmonei „Hoegh LNG“, kuri laivui suprojektavo išdujinimo įrangą, teikia priežiūros ir operavimo paslaugas. Pagal dabar galiojančią sutartį, laivą Lietuva 10 metų nuomosis už maždaug 516 tūkst. litų per dieną, praėjus šiam laikui numatyta galimybė laivą išpirkti.

Latvija aiškinsis KGB padarytą žalą

Ve.lt nuotr.

Ryga (ELTA) – Vyriausybės sudaryta darbo grupė Latvijoje trejus metus ruoš ataskaitą, kuria bus siekiama įvertinti materialinę ir moralinę žalą, kurią KGB padarė latviams.

Latvijos prezidento Raimonds Vejuonio atstovas nurodė, kad vyriausybė pritarė šios komisijos finansavi-

mui. Ji jau netrukus pradės savo darbą, o grupės ataskaita turėtų būti pristatyta 2018 m. gegužės 31 d.

Latvijos parlamentas anksčiau nutarė, kad KGB archyvai galės būti paviešinti tik po eksperto atliktų tyrimų ir ne anksčiau nei 2018 m. gegužės 31-ąją.

Ukrainos taikos derybos – be pažangos

Minskas (ELTA) – Taikos derybos tarp kariaujančių pusių Rytų Ukrainos konflikte baigėsi po šešių valandų. Skelbiama, kad susitikimo dalyviams nepavyko susitarti dėl planuotos buferinės zonos.

Derybomis Baltarusijos sostinėje Minske buvo siekiama išgelbėti byrančią paliaubų sutartį, kurią prieš šešis mėnesius pasirašė Ukrainos vyriausybė ir Rusijos remiami separatistai.

Per naujausias derybas derybininkai turėjo susitarti dėl mažesnio kalibro ginklų atitraukimo nuo pasiūlytos 30 km pločio buferinės zonos, skiriančios sukilėlių valdomas teritorijas nuo likusios Ukrainos.

Donecko separatistams derybose atstovaujantis Denisas Pušilinas teigė, kad diskusijas nutraukė Ukrainos pusė, kadangi Kijevas atsisako atitraukti savo karines pajėgas iš keturių strategiškai svarbių vietovių. Kijevo ir Maskvos atstovai atsisakė kalbėti su žurnalistais.

Ukraina sulaukė spaudimo iš Europos sąjungininkių, raginančių Kijevą remti išplėstą buferinę zoną. Tačiau keli šimtai Kijevo kontroliuojamo Mariupolio uostamiesčio gyventojų rugpjūčio 2-ąją surengė mitingą prieš Kijevo karinių pajėgų atitraukimą, baimindamiesi, kad tai tik išprovokuos naują sukilėlių puolimą.

Kinija paleis analogą sistemai SWIFT

Pekinas (ELTA) – Kinijos tarptautinių mokėjimų sistema CIPS (China International Payment Platform), skirta sudarinėti sandorius juaniais, gali būti paleista iki metų pabaigos.

Tikimasi, kad CIPS mokėjimų sistema suteiks galimybių atlikti mokėjimus juaniais visame pasaulyje. Taip šalies vyriausybė tikisi padidinti savo valiutos pripažinimą tarptautinėse rinkose.

CIPS naudojimas leis sumažinti sandorių išlaidas ir laiką mokėjimams įvykdyti. Šiuo metu veikia daug panašių autorizuotos informacijos perdavimo sistemų, todėl mokėjimų juaniais tvarkymas yra labai daug laiko

reikalaujantis procesas. Kinijos liaudies bankas nusprendė suvienodinti mokėjimo nurodymų perdavimą sandoriams. CIPS bus naudojamas toks pat pranešimų formatas kaip ir kitose tarptautinėse mokėjimo sistemose – tai palengvins sandorių formulavimą.

Šiuo metu tarptautinė tarpbankinių pervedimų sistema SWIFT leidžia sudaryti sandorius bet kokia valiuta, net ir juaniais. Vis dėlto Europos Sąjungos pasiūlymas atjungti nuo sistemos Rusiją, šiai užėmus Krymo teritoriją, rodo, kad priklausomybė nuo vienos mokėjimų sistemos turi savų politinių ir finansinių grėsmių.

Katalonai rengia referendumą

Barselona (1 psl.) – Ispanijos turtingo Katalonijos regiono vadovas pasirašė įsaką surengti pirmalaikius vietos parlamento rinkimus rugsėjo 27 d. ir pridūrė, kad jie taps netiesioginiu referendumu dėl nepriklausomybės.

Katalonijos prezidento Arturo Mas pasirašytame dokumente nėra jokių užuominų apie šio šiaurės rytinio regiono, turinčio 7,5 mln. gyventojų ir sudarančio penktadalį Ispanijos bendro vidaus produkto, nepriklausomybę.

Tačiau A. Mas, kuriam jau iškelti

baudžiamieji kaltinimai už neoficialaus referendumo dėl nepriklausomybės organizavimą pernai lapkritį, ignoruojant centrinės vyriausybės prieštaravimus, sakė, kad tuo atveju, jeigu už regiono atsiskyrimą pasisakančios partijos užsitikrins daugumą, jos sieks, kad Katalonija taptų nepriklausoma nuo Ispanijos per 18 mėnesių.

„Politiškai tai bus ne įprasti rinkimai – politiškai tai bus plebiscitas dėl katalonų laisvės ir suverenumo“, – sakė Prezidentas.

VERSLO NAUJIENOS

Kuo stebinsime šalies ir užsienio *gourmet*Lietuva *gourmet* pasiūlys ne tik cepelinų.

Mariusus Eidukonio nuotr.

Lietuvoje renkamas geriausias gastronomijos projektas, o būti pripažintais geriausiai Lietuvoje ir pristatytais užsienio turistams panoros 16 projektų iš įvairių šalies vietovių. Kas – Pakruojo dvaro alus, šakotis ar pamario krašto žuvis bus pristatyta Lietuvos ir užsienio turistams kaip geriausia ką turime Lietuvoje, paašškės šį rudenį.

Šiuo metu vertinamos dalyvių paraiškos, kurias pateikė vietovės, sėkmingai organizuojančios gastronominius festivalius ir kulinarinio paveldo pristatymus, edukacines programas, maisto bei derliaus šventes. Pasak Valstybinio turizmo departamento direktorės Jurgitos Kazlauskienės, tai puiki proga išgarsinti savo krašto kulinarines ypatybes tiek vietiniams Lietuvos turistams, tiek pritraukti užsienio turistus.

Tokia galimybė teks ne kiekvienai paraišką pateikusiai vietai. Po išsamaus paraiškas pateikusių dalyvių vertinimo bus atrinkta dešimt projektų, kurie toliau varžysis dėl geriausio vardo. Šias 10 pirminiame etape atrinktų vietovių aplankys ekspertų komisija ir, atsižvelgiant į vertinimo kriterijus, išrinktų keturis įdomiausius projektus. Konkurso finalininkai bus paskelbti specialiame apdovanojimų renginyje, o geriausiu išrinktas projektas pristatytas Briuselyje kartu su geriausiai gastronomijos projektais iš visų Europos Sąjungos šalių.

Turizmo departamentą pasiekė projektų paraiškos iš visos Lietuvos. Ekspertų komisijos laukia kelionės tiek į Aukštaitiją, kur kviečiama dalyvauti teminėje kelionėje „Siauruko pakelės legenda – Balio Karazijos vyndarystės istorija“, tiek į Žemaitiją susipažinti su šio regiono kulinarinės tradicijomis. Vertinimo komisija, šalies gyventojai bei užsienio svečiai laukiami ir kituose Lietuvos regionuose, kurie žavi savo projektais: „Šakotis – Lietuvos vizitinė kortelė“ Jaskonių kaime, „Pakruojis – lietuviško alaus tradicijų sostinė“, natūralaus medaus degustacijos Jurbarko mieste, maisto tradicijos zanavykų krašte.

Bene daugiausiai paraiškų pateikė projektų vykdytojai, siūlantys paragauti lietuviškos žuvis. Į kulinarinę kelionę laivu „Žuvis kelias“ kviečia klaipėdiečiai, vietinės žuvis ragauti ir gastronomicinį žuvis kelią išmėginti siūlo ir Neringos žvejai su projektu „Žuvininkai mes esame“. Žuvis, kaip tautinio paveldo produkto, kviečiama paragauti ir ežeriniame Lietuvos regione – Ignalinoje. Čia stebėti, pajusti ir betarpiškai dalyvauti žuvis gamybos ir pristatymo procese galima ant Srovinaičio ežero kranto. Išskirtinį žuvininkystės projektą pristato ir Šilutė – šiame krašte kasmet vyksta Žuvis virimo čempionatas, į kurį suvažiuoja ne tik geriausi žuvis virimo meistrai iš visos Lietuvos, bet ir svečiai iš kaimyninių šalių, rengiamos specialios ekskursijos, degustacijos, o žuvis gali būti verdama virtuvėje, lauke ar tiesiog laive.

Visų dalyvių laukia apdovanojimų iškilmės, o laimėjusi vietovė bus pristatyta visai Europai kartu su geriausiai kitų ES šalių projekto dalyviais. Apie konkurso laimėtoją ir finalininkus bus sukurti trumpi reklaminiai videofilmai, kurie bus transliuojami turizmo informacijos centruose, socialiniuose tinklalapiuose bei Valstybinio turizmo departamento komunikacijos kanalais.

ELTA

Euro ir kitų valiutų santykiai (2015 metų rugpjūčio 5 d.)

1 USD (JAV doleris) – 0,91 EUR

1 AUD (Australijos doleris) – 0,68 EUR

1 CAD (Kanados doleris) – 0,69 EUR

1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,43 EUR

1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,60 EUR

„Facebook“ naudojami pusė pasaulio

Pusė viso pasaulio interneto vartotojų bent kartą per mėnesį prisijungia prie socialinio tinklo „Facebook“. JAV socialinio tinklo „Facebook“ duomenimis, žmonių, prisijungiančių prie socialinio tinklo bent kartą per mėnesį, skaičius per tris mėnesius iki birželio pabaigos išaugo 13 proc., iki 1,49 mlrd. žmonių, arba pusės visų pasaulyje žmonių (3 mlrd.), besinaudojančių internetu.

Iš visų „Facebook“ vartotojų 65 proc. prie socialinio tinklo prisijungia kasdien. Per šiuos metus „Facebook“ akcijos, kurios šiuo metu parduodamos po maždaug 97 dolerius už akciją, pabrango 24 proc.

Technologijos.lt

Kinija gviešiasi Rusijos žemių

Užbaikalės (Rusija) krašto gyventojai protestuoja prieš valdžios planus išnuomoti kinų verslininkams apie 315 tūkst. ha žemės ūkio naudmenų iki 49 metų. Baiminamasi, kad investiciniai susitarimai tėra priedanga išvežti iš šalies pigias žaliavas. Užbaikalės krašto Vyriausybė ir kinų kompanija „Huae Sinban“ pasirašė protokolą, kuris numato Kinijos investuotojų dalyvavimą regiono plėtroje. Planuojama investicijų suma sudaro maždaug 24 mlrd. rublių (apie 370 mln. Eur). Pagal susitarimą Kinijos bendrovei numatyta išnuomoti iš pradžių 115 tūkst. ha, o sėkmės atveju – dar 200 tūkst. ha.

Pastebima, kad šie skaičiai prasilenkia su realybe, nes planuojami išnuomoti plotai prilygsta 4–5 rajonų teritorijai.

Nepriklausomo socialinės politikos instituto Regioninės programos direktorė Natalija Zubarevič, komentuodama šią situaciją „Amerikos balso“ radijui, pareiškė, kad ilgalaikė mažesnių plotų nuoma būtų visiškai pateisinama, kadangi Užbaikalės žemės ūkį yra ištikusi absoliuti depresija: per posovietinį laikotarpį dirbamos žemės plotų sumažėjo 2,5 karto; atšiaurus klimatas (vėlyvi pavasariai ir ankstyvi rudenys) nepalankus žemės ūkiui; derliai labai menki.

Šiuo metu federalinės dotacijos sudaro daugiau kaip pusę regiono biudžeto. Užimtų žemės ūkyje likę labai maži, o kaimo gyventojų alkoholizacija pasiekusi labai pavojingą mastą. Iš viso regione gyvena šiek tiek daugiau kaip 1 milijonas gyventojų.

N. Zubarevič palankiai vertina ilgalaikę žemės nuomą, nes trumpalaikė nuoma veda prie negailestingo žemės išnaudojimo (taip atsitiko kituose Tolimųjų Rytų regionuose – Amūro srityje ir Primorės krašte), nes nuomininkai, nebūdami tikri, ar gaus naudotis žeme ateityje, stengiasi išspausti iš jos kiek įmanoma naudos.

Kitas mokslininkas teigia, kad nėra prasmės nuomoti žemę Kinijos piliečiams, nes kinų verslininkų pagrindinis tikslas – pigiai išsigabenti iš Rusijos žaliavų. Jis priminė neigiamą bendradarbiavimo su kinų verslininkais patirtį gretimame regione: prieš 10 metų pasirašyta sutartis su Kinijos investuotojais dėl celiuliozės ir popieriaus fabriko statybos, bet šiandien apie fabriko statybas niekas nebekalba, o sutartis atvėrė kinams galimybę kirsti miškus ir gabenti medieną.

„Mūsų ūkis“ info

Vėl ieškos skalūnų dujų?

Aplinkos ministras Kęstutis Trečiokas skeptiškai vertina galimybę skelbti naują skalūnų dujų žvalgybos konkursą. Anot jo, naftos ir dujų kainos yra žemos, tad gali neatsirasti norinčiųjų ieškoti dujų Lietuvoje.

„Aš kuo toliau, tuo skeptiškiau žiūriu į poreikį čia žvalgyti“, – sakė K. Trečiokas.

Jo teigimu, tai gali būti „tuščias šūvis“, nes paskelbus konkursą, neatsiras norinčiųjų žvalgyti skalūnų. Ministras aiškino, kad potencialūs investuotojai šiuo metu nesidomi galimu konkursu, nors informacija išplatinta per Lietuvos ambasadas užsienyje. K. Trečiokas tikino, kad šiuo metu jis siūlytų susilaikyti nuo konkurso, bet dėl to turėtų apsispręsti Vyriausybė. Vyriausybė gegužę iki keturių mėnesių pratęsė formalų konkurso ieškoti skalūnų naftos ir dujų vakarų Lietuvoje, Tauragės-Šilutės plote, skelbimo terminą. Netrukus po to Geologijos tarnyba turėjo pasirašyti naujo konkurso sąlygas.

2012 metais skelbtame pirmajame konkurse dalyvavo vienintelė pretendentė – JAV bendrovė „Chevron“, tačiau po metų ji pasitraukė dėl reikšmingų pokyčių Lietuvos mokesčių, teisinėje ir reguliavimo aplinkoje.

Nepatvirtintais duomenimis, išgaunamų skalūnų dujų išteklių Lietuvoje gali siekti maždaug 100–120 mlrd. kubų.

BNS

Pirmasis bandymas ieškoti dujų buvo sutiktas nepalankiai.

A. Ališausko nuotr.

IŠ KELIONĖS SUGRĮŽUS

Japonija – du salynai (3)

American Village Okinawoje. Japonai mėgsta tą vietą, nes ten viskas kitaip, nei įprasta. Šeimos albumo nuotraukos

Koplyčia vestuvinėms iškilinėms. Ir kryžius ant stogo, ir altorius viduje, tik tai – ne bažnytelė, o išmonė, leidžianti japonams rengti vestuves kaip Europoje.

ALGIMANTAS REMEIKA

Tęsinys. Pradžia – rugpjūčio 1 d. laidoje

Okinawa – tai du salynai – Okinawa ir Ryukyu, o didžiausioji sala ir vadinasi Okinawa. Tai lyg ir nėra tikra Japonija, nes tapo jos dalimi tik 1972 metais. Antrojo pasaulinio karo metu ten įvyko bene didžiausias JAV ir Japonijos armijų mūšis, ir salynai liko okupuoti. Ankstesniais šimtmečiais Okinawa stengėsi išlikti nepriklausoma ir nuo Japonijos, ir nuo Kinijos. Po to, kai salos buvo perduotos Japonijai, ten liko keletas JAV karinių bazių, didžiausią iš kurių – Kadena – matėme važiuodami link American Village. Dabar Okinawa yra skurdžiausia Japonijos prefektūra, aktyviai reiškianti norą tvarkytis savarankiškiau. Amerikos karinės bazės duoda labai daug naudos krašto ekonomikai, tačiau nuolat yra keliami viešumonai, kuo jų buvimas nėra geras. Pabuvus savaitę negali susigaudyti, kiek pasverti yra tie norai ir pretenzijos. Teko perskaityti vietinėje spaudoje aršų priminimą, kokia blogybė yra bazės, nes statant naują bazę vietoj iškeliamos jūroje buvo pažeisti koralų rifai. Tas pažeidimas – tai maždaug 10 colių dydžio nulaužtas gabalas, tačiau faktas buvo pateikiamas kaip katastrofiškas gamtos žalojimas. Aš visada būsiu pusėje tų, kurie yra už gamtos saugojimą, tačiau šis atvejis tikrai neskambėjo įtikinamai – bet taip yra visur, kur tauškia politikai. Kaimynė Kinija, didelė ir vis auganti galybė, nevensia „pakedenti“ japonų. Dėl salų salelių

vis kyla ginčai. Bėlieka tikėtis, kad sveikas protas ims viršų ir galų gale paliks viską Okinawoje taip, kaip yra.

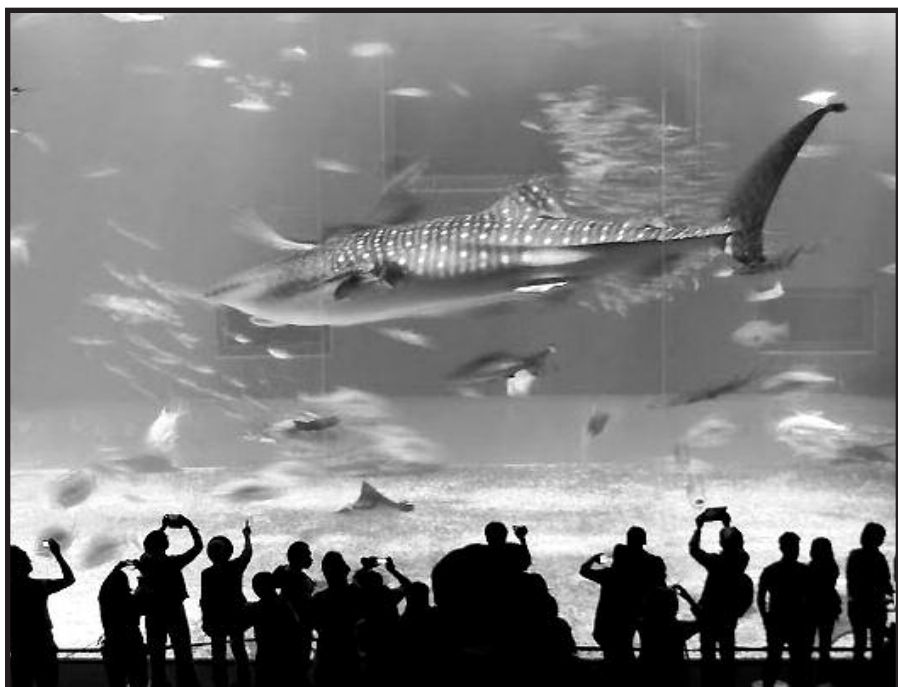
Tai, kad Okinawa – ne visai Japonija, matosi visur. Daug nelabai išvaizdžių namų, automobiliai labai jau mažiukai. Aš pats visada renkuosi mažesnius, aplinką saugojančius automobilius, bet tai, kas rieda keliuose tenai vis tik nustebino. Didesnė dauguma automobilių – net ir tokie, kokie čia, Amerikoje, būtų vadinama „Van“, teturi 0,6 litro variklius. Tie automobiliai važinėja su specialiais geltonais numeriais, nes dar visai neseniai jų savininkai džiaugėsi reikšmingomis mokesčių lengvatomis. Keliuose sutikdavome tik vieną kitą didesnę, beveik visada vasarotojo išsinuotą mašinytę. O vietiniai tokių nepripažįsta.

Okinawa – tai kurortas ir karinė bazė. Tie du dalykai nesikirto – neteko susidurti su tankais keliuose, dangaus nuolat neraižė lėktuvai. Į šiaurę nuo Nahos, pagrindinio ir didžiausio miesto, išsikūrusi Kadena – didelė aviacinė bazė. Lėktuvai pratyboms ar (kaip Lietuvoje) pasitikti ir palydėti nedraugiškų kaimynų lėktuvus tenai kyla į dangų nuolat. Tik ten ir matėsi, kad Japonijos sąjungininkai čia gerai įsitvirtinę ir išsikūrę ilgam. American Village – viena iš tų vietų, kurias lanko ir turistai. Žmonių, savo išvaizda ir elgesiu išsiskiriančių iš vietinių gyventojų, tenai buvo daugiausia. Aišku, kad tai kariškiai ir jų šeimos. Mamos su vaikučiais leidžia dienas paplūdimiuose, o vyrai laisvu nuo tarnybos metu sportuoja. Tačiau ne mažiau sportuojančių ir ja-

ponų. American Village apylinkėse matosi ryški pusiausvyra tarp japonų ir likusio pasaulio atstovų, o visur kitur, atrodo, jokių kitų, ne japoniškų, veidų nepamatysi. Japonija labai gausiai lankoma šalis, tačiau turistai ištirpsta vietinių gyventojų masėje. Tuo labiau kad patys jie labai daug keliauja. Moksleivių grupės buvo sutinkamos visur – šventose vietose, oro uostuose. Jie žygiuoja išrikiuoti eilėmis po keturis. Jei kur nors reikia palaukti, tuoj susodinami ant žemės ar grindų. Kaip ir suaugę, moksleiviai elgiasi gana ramiai, nors nebūtų vaikai – paįsdykauja, bet prisilaiko tvarkos, rikiuotės.

Kažkaip iš pat pradžių nesuvokiau, o vėliau jau neužteko laiko suprasti, kokia ta adresų sistema Japonijoje. Gal svarbu ne pati sistema, o kaip rasti reikalingą namą, jei nei gatvių pavadinimų, nei numerių ant namų nėra. GPS ir telefonas tenai tikras išsigelbėjimas. O tiems, kas neturi internetinio ryšio stotelės rankose ir atsidūrė nežinomoje vietoje, belieka kreiptis į Police Box. Tokie budėtojų, kurie padės rasti reikalingą namą, postai ten įrengti kvartalų kampuose. Neteko pasinaudoti jų paslaugomis, nes turėjom vedlį Miką. O jei būtų prirėkę, nesu tikras, kad susisnekėtume – tik didesniuose viešbučiuose galima bandyti susikalbėti angliškai. Visur kitur – kaip Dievas duos. Vis stengiausi įžiūrėti ant namų, ar yra nors koks ženklas išskiriantis vieną namą nuo kito, ar pasakantis, kas ten gyvena. Nieko kito ten neradau – tik nedidelį brūkšninį kodą. Gal tai ir yra namų ženklai.

Kurorto dvasia Okinawoje visur. Skersai salą

Okinawos akvariumas turi kuo nustebinti.

Tokie gyviai Okinawos akvariumo teritorijoje tiesiog knibžda.

Okinawoje – kurortinė dvasia.

Okinawos tradicinio namo interjeras.

nuo Rytų Kinijos jūros pakrantės iki Ramiojo vandenyno galima kirsti per mažiau nei pusvalandį, išilgai teks važiuoti gal 6 valandas. Pakrantės apstatytos viešbučiais. Daug įdomių gamtos objektų, tiesiog graži gamta. Paskyrėme dieną pamatyti Okinawos akvariumą. Mikas truputėlį parodė, ką reiškia važinėti kaire puse, ir paleido mus vienus. Matyt, kad be mūsų buvo ir daug kitų patiriančių stresą dėl vaivavimo neįprasta kelio puse. Tačiau su niekuo nei susipykome, nei susidūrėme. Kai kur teko mintyse nusikeikti, o labiausiai, kai nepatogioje vietoje automobiliais tiesiog užtveria kelią. Gal tiesiog ten keliukai neįprastai siauresni, o turistautojai stoja, kur jiems patogiu, ar kai nebežino, ką toliau daryti.

Malšinti alkį galima visai. Tradiciniai restoranėliai, be abejo, pigiausias ir prieinamiausias būdas. Bevažinėdami supratome, kad ir prastoje pakelės parduotuvėje nusipirkta *Sushi* rinkinukas neuvilis. Na o kurortų bufetai – tiesiog aukščiausias lygis. Smagu buvo pasinaudoti ir papildomomis privilegijomis, kurias universiteto darbuotojams teikia aplinkiniai kurortai. Visur valgai už pusę kainos.

Pamatėme daug to, ko nesitikėjome, tačiau svarbu buvo pamatyti ir tai, dėl ko vykome taip toli. O tai pirmiausia OIST – Okinawa Institute of Science and Technology. Kažin, ar kas dar abejoja Japonijos techniniais ir mokslo pasiekimais. Japonai labai imlūs, labai sumaniai perima kitų patirtį. Jie nevagia kaip Kinija šiais laikais. Sugeba perimti, pagerinti, išstobulinti. Taip buvo nuo senų laikų, tačiau pokario metų JAV pagalba tam suteikė naują postūmį. Ne paslaptis, kad amerikiečiai padėjo Japonijoje automobilių pramonės pagrindus ir įdiegė kokybės valdymo sistemą. Tačiau ar kam nors kyla abejonių dėl to, kaip tobulai japonai tuo pasinaudojo? Šalis, neturinti gamtinių išteklių, savo ekonomika tvirtai pirmauja pasaulyje. OIST yra vienas iš pavyzdžių, kaip šalyje atkakliai siekiama tapti dar pažangesniais. Visiškai nauja mokslo įstaiga įkurta Okinawoje, toliau nuo hierarhizuotų struktūrų, kad būtų mažiau įtakojama ką ir kaip veikti. Mokslininkai sukviesti iš viso pasaulio. Dauguma yra mokslo daktarai, vykdančios podoktorantūros programą. Kiti – užbaigiantys savo daktarines disertacijas. Paprastų

studentų ten nėra, nors Institutas ir turi universiteto statusą. Viskas finansuojama valstybės. Mūsų Mikas niekada nesiskundė galimybių ribotumu. Ir University of Illinois, ir University of California San Diego, o tuo labiau Intel tyrimų laboratorijose gaudavo viską, ko reikėdavo. Tačiau ir jį nustebino, kiek resursų OIST skiriama ateities energetikos tyrimams. Universiteto bazė stebina užmoju. Pagrindiniai pastatai įkurti kalvų viršūnėse ir susisiekia virš tarpelių nutiestomis terasomis. Be prisijungimo prie trijų elektros tiekimo grandžių, kurios dubliuoja viena kitą ekstremalių situacijų atveju, dar yra ir vietinė dizelinė stotis. Jei Japonijoje kas nors nutinka, kas trikdo gyvenimą, po to viskas daroma, kad tai nepasikartotų. OIST puikus to pavyzdys – nei žemės drebėjimai, nei taifūnai, nei *cunami* nesustabdytų veiklos. Mikui jau teko patirti keletą taifūninių audrų. Blogiausia kas gali būti – kai tenka likti namuose vieną kitą dieną, ir tik todėl, kad tai savaitgalis. Pasinaudojau proga pasisavinti Typhoon Preparation instrukcijas. Čia tai aktualu dėl uraganų siautėjimo, būtina jas pritaikysiu. Niekada nežinau... Kopdamas nuo pakrantės link Miko namų bandžiau įsivaizduoti, kas gali atsitikti *cunami* atveju. Visame kelyje pažymėta, kur reikia pasistengti būti. Priklausomai nuo bangos dydžio reikia užkopti aukščiau atitinkamos atžymos. Tie skaičiai labai realūs ir įspūdingi. Geriau jau nepasitaikyti *cunami* kelyje.

Vaikštinėjant OIST patalpose stebino aukšta statybų kultūra. Nerasi jokio kampuko, kur kas nors atrodytų neišbaigta. Viskas statoma iš monolitinio betono. Medinių pastatų era seniai baigėsi – jie sudegė karo metu arba sunyko. Plytiniai pastatai subyrės žemei pasipurčius. Todėl pastatai liejami iš betono – amžiams tvirtai. Aišku, Okinawoje trūksta lėšų išorės apdailai, todėl dauguma namų pilki, nedažyti. Tačiau net tų namų stogai – šedevrai. Pačioje Japonijoje pastatai žymiai gražesni,

nei Okinawoje. Tačiau visur stebino būtent stogai – gražūs, tvirti.

Mikas yra ne vienintelis lietuvis OIST. Dar trys vaikinai iš Lietuvos siekia ten mokslo viršūnių. Vienas iš jų – Romanas, jau ir šeimą sukūrė. Vedė japonę dar besimokydamas Hiroshima universitete. Jis – biologas, dalyvauja tiriant koralų nykimo procesą. Visa Okinawa apsupta koralų rifų, ir jie pradėjo nykti. Jau minėjau, kaip jautriai buvo reaguota į koralo pažeidimą vykdant karinės bazės statybą. Daugybė mokslininkų ieško priežasčių, kodėl koralai nyksta. Mikas pamėgo nardymą, ir mums suteikė galimybę pamatyti rifus. Jie ne tik nuostabūs – kai matai daugybę gyvių. Rifai kartu ir sutvirtina salos prieigas. Kažin kaip pakrantės atsilaukėtų audrų metu be jų.

Okinawoje gana šilta, nebūna žiemos, tačiau beveik viskas auginama šiltnamiuose, kurių ten kaip Kėdainiuose, na, ne – gerokai daugiau. Matyt taip lengviau viską valdyti – ir augimą, ir priežiūrą. Daržai ir kiaulių auginimas, o taip pat kurortai – tai ir visa ekonomika. Na, dar yra karinės bazės.

Bus daugiau

Greitas užkandis pakeliui. Mažiau nei už 3 dolerius valgai tikrai skaniai.

Nuostabi Okinawos gamta

Nardymui pasiruošę

SVEIKATA

Kojų tinimas – požymis, kai būtina susirūpinti sveikata!

Vasarą dažnas skundžiasi kojų tinimu. Vyraujant karštiesiems orams daugeliui žmonių pasireiškia požymiai, kurių paprastai nebūna vėsesniu metų laiku – kojų tinimai, mėšlungiai, blauzdų niežėjimai, išryškėjusi varikozė blauzdose. Juk kas yra tinimas? Tai vandens susikaupimas tarpląstelinėje erdvėje. O nutinka tai, kai organizmas, negaunantis užtekintai skysčių, visais įmanomais būdais pradeda kaupiti jų atsargas.

Kas tai lemia?

Kojų tinimą lemia daug priežasčių. Tai nutinka dėl kraujotakos, limfotakos sutrikimų kojose. Kojos, kaip žinoma, yra žemiausia žmogaus kūno dalis. Kraujas nesunkiai širdies varomas arterijomis nuteka iki pėdų, bet grįžti į „kalną“ jam yra daug sunkiau, nes kraujas venomis ir limfagyslėmis turi tekėti į viršų. Jei kojų venų vožtuvai sveiki, žmogus gyvena aktyvų gyvenimą, žymaus kojų tinimo paprastai neatsiranda.

Kodėl vasarą labiau tinsta kojos?

Vasara daugelis žmonių tampa labiau aktyvūs. Sportuoja, keliauja, dirba ūkio darbus, daugiau vartoja skysčių ir dažnai pamiršta pailsinti savo kojas. Nepalankiai veikia ir aktyvi karšta saulė, aplinkos aukštesnė temperatūra, dėl ko sulėtėja audinių, o taip pat ir kojų odos limfinė kraujotaka. Besaikis deginimasis saulėje blogina limfotaką, lemia uždegiminius procesus odoje.

Kartais tinimas yra rimtų ligų požymis:

➤ Jeigu patinimo vietoje oda raudona ir skausminga, tai tromboflebito požymis. Būtinai apsilankykite pas venų specialistą.

➤ Jeigu blauzdos dažnai tinsta, bet neraudonuoja, neskauda, palietus būna minkštos ir šiltos, didelė tikimybė, kad vystosi varikozė.

➤ Jeigu tinimas plinta – pvz., nuo blauzdų kyla kelių link, paskui dar aukščiau, – jų vietoje oda pradeda mėlti arba blykšti, o palietus būna šalta, nedelsdami skubėkite pas gydytoją! Tai gali būti širdies nepakankamumo požymis. Pas kardiologą derėtų tučtuojau apsilankyti, jeigu, be minėtų požymių, dar pradeda kamuoti ir dusulys.

Kaip su juo kovoti?

Dietologai pataria pirmiausia šalinti iš organizmo nereikalingus skysčius. Jeigu žmogus vandens geria tiek, kiek reikia, jis netinsta apskritai (arba labai retai). Deja, tinsta dažniau kaip tik ne visai sveiki žmonės: hipertoniai, sergantieji inkstų, venų ligomis. Atsvertis taip pat skatina šį negalavimą.

Aišku, per vasaros karščius problemų dėl tinstančių galūnių gali turėti ir visiškai sveiki žmonės. Juk gero kai daugiau geriame, avime gražią, bet nepatogią avalynę, taigi net ir po trumpo pasivaikščiojimo kartais pavargstame labiau nei paprastai. Tokiomis aplinkybėmis gali ištinti ne tik kojos, bet ir rankos (turbūt jau pastebėjote, kad ne visada pavyksta lengvai nusimauti žiedus?). Laimė, stiprios sveikatos žmonėms atsikratyti šių nemalonių simptomų labai paprasta:

➤ Apriboti aštrių ir keptų patiekalų kiekį savo valgiaraštyje – ir ypač jeigu esate linkę dažnai tinti.

➤ Nevartoti daug skysčių bent valandą prieš miegą.

➤ Valgykite kuo daugiau žalumynų (ypač petražolių), daržovių ir vaisių. Turėkite omenyje, kad tinimą kuo puikiau atleidžia trešnės ir vyšnios, taip pat rūgštinės. Padeda ir virti ryžiai – tik nesmarkiai pasūdyti!

➤ Negerkite kavos, nes ji tik dar labiau didina troškulį (gerkite liepžiedžių arbatos: ji padės ne tik įveikti tinimą, bet liepžiedžiai pašalins skysčių perteklių)

Puodeliui karšto vandens reikės: 15 gramų, arba dviejų šaukštelių, liepžiedžių. Gerkite šią arbatą 20–30 min. prieš valgį, mat liepžiedžiai, be kita ko, dar padeda lengviau virškinti maistą. Tik nepamirškite – tai labai veiksminga šlapimą varanti priemonė, jokių svarbių reikalų po to geriau neplauoti.

Palepinkite pavargusias kojas

Vasarą kojų tinimai vargina net ir jokiomis sveikatos problemomis nesiskundžiančius žmones. Truputėlis viršsvorio, kiek per daug sūrių patiekalų – štai jums ir vakarinis kojų sunkumas. Kaip jį nugalėti?

Žolelių vonia

Sumaišykite lygiomis dalimis ramunėles, mėtas ir beržų lapus. 100 g mišinio užpilkite 1 l vandens, palaikykite 1 valandą. Tada įpilkite karšto vandens – kad vonelė taptų maloniai šilta, – ir mirkykite kojas 10 minučių.

Druskos vonia

Į vonelę galima įpilti jūros druskos. Ji padeda įveikti kojų tinimą, atsipalaiduoti. 5–10 minučių pamirkykite kojas vėsaus vandens vonelėje su druska, o tada žaibymu pamasazuokite patinusias vietas iš apačios į viršų.

Vonelės nuvargusioms kojoms

Pasirinkite, kokios norėtumėte šiandien:

➤ 100 g kadagio uogų 1 litrui vandens;

➤ 1 šaukštas garstyčių miltelių 1 litrui vandens;

➤ 2 arbatiniai šaukšteliai geriamosios sodos 1 litrui vandens;

Ledo masažas

Pasiimkite iš šaldymo kameros saują leduką, sudėkite juos į kelias sluoksnius perlenktą marlės gabalėlį, suimkite kraštus, kad gautumėte ryšulį, ir masazuokite pėdas, blauzdas sukamaisiais judesiais.

Kojų mankšta

➤ Dešinę pėdą užkelkite ant kairiosios. Palankstykite tokioje padėtyje pėdos pirštus aukštyne žemyn. Tada atlikite tą patį pratimą sukeičę pėdas vietomis.

➤ Pasistiebkite ir pastovėkite taip keletą sekundžių. Tada, vis dar pasistiebusi, pašokinėkite 5–10 kartų.

➤ Atsisėskite ant kėdės, kilstelėkite kojas ir pasukiokite pėdas prieš laikrodžio rodyklę ir laikrodžio rodyklės kryptimi.

Būkite sveiki!

Parengta pagal įvairią žiniasklaidą

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

NAUJA **Granitex** 704 N. Larch Ave, Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-888-1838
 NAUJA **Biomed** 360 Townline Rd, Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676
 NAUJA **Biomed 2** 4548 N. Harlem Ave, Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-856-2430
 NAUJA **Galos Caves** 6501 W. Irving Park Rd, Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701
 NAUJA **Extreme Exteriors** 3740 N. 25th Ave, Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155
Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

Smilga 2819 83rd St, Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Užeiga 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Rūta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Dell 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

PO DIEVO SPARNU

Kristaus Atsimainymo šventė

RENATA ŽIŪKAITĖ

Rugpjūčio 6-ąją minėsime Kristaus Atsimainymo šventę. Ši šventė yra labai svarbi ne tik katalikų, bet ir ortodoksų bažnyčioje. Tai kvietimas kiekvienam krikščioniui nešti Kristaus spindėjimą į sugedusį ir merdintį pasaulį.

A Tarkovskio filme „Ivano vaikystė“ berniukas sapno regėjime kalbasi su savo mirusia mama. Mama sako berniukui, kad kitame pasaulyje nėra tamsos, ten yra visada šviesu, yra amžina diena. Apreiškimo knygoje skaitome, kad Jonas regėjo šventąjį miestą Jeruzalę, nužengiančią iš Dangaus, nuo Dievo sosto. Miestui apšviesti nereikia nei saulės, nei mėnulio, nes jį apšviečia tviskanti Dievo šlovė ir jo žiburys yra Avinėlis.

Šios dienos Evangelijoje apaštalai Petras, Jokūbas ir Jonas Jėzaus yra paimami į aukštą kalną. Kalnas Biblijoje yra susitikimo su Dievu vieta. Mozė kopė į Sinajaus kalną, kur Dievas jam apsiėmė degančio ir nesudegančio erškėtyno liepsnoje. Pranašas Elisas patyrė Dievo prisilietimą ant Karmelio kalno. Pats Jėzus pasitraukdamas į vienumą melstis dažnai kopdavo į kalną. Senajame Testamente negalėjai išvysti Dievo veido, nes tai reikė, kad turėsi mirti. Ant Taboro kalno trys apaštalai pamato tikrąjį Dievo veidą Kristuje, tikrąjį Dievo šlovę, spindinčią Kristaus veide. Evangelistas Matas sako: *Jo veidas sužibo kaip saulė, o drabužiai tapo balti kaip šviesa.* (Mt 17,7) Netrukus šis spindintis Kristaus veidas bus apspjaudytas, sumuštas ir apsipylęs krauju, suteptas Jeruzalės gatvių dulkių. Apaštalas teks didelis žmogiškumo išbandymas – išsaugoti Kristaus veido spindesį savyje šių baisių Golgotos kentėjimų akivaizdoje. Todėl jis prašė mokinių niekam nepasakoti apie atsimainymo įvykį, kol jis neprisikels iš numirusiųjų.

Bizantijos liturgijoje Atsimainymo šventės dieną meldžiamasi: *O, Kristau Dieve, Tu atsimainei ant kalno, ir Tavo mokiniai kiek pajėgdami išgyveno Tavo garbę, kad, išvydę Tave nukryžiuotą, suprastų, jog Tavo kančia buvo savanoriška, ir skelbtų pasauliui, jo Tu tikrai esi Tėvo atšvaitas.*

Su atsimainiusiu Kristumi pasirodo Mozė ir Elisas, kurie, anot evangelisto Luko, kalbasi su Jėzumi apie Jo gyvenimo pabaigą, būsiančią Jeruzalėje. Mozei buvo patikėta išvesti žydų tautą iš Egipto nelaisvės, Jėzus ateina kaip naujasis Mozė, kuris savo kraujo kaina išvaduos mus iš nuodėmės pančių, sunaikinės nuodėmę ir mirtį, atvers mums naują gyvenimą. Apreiškimo knygoje rašoma, kad Dievas nušluostys kiekvieną ašarą nuo mūsų akių.

Kristaus atsimainymas yra tarsi sustojimas laike ir žvilgsnis į amžinybę, į Dangų. Kristus atėjo į žemę, kad kiekvieną žmogų perkeistų, padarydamas panašų į save. Jis nori ir kiekvieno mūsų suskilusius gyvenimus surinkti po gabalėlį ir perkeisti, įliedamas į juos savo grožio spindėjimą. Nuodėmės užnuodytą mūsų prigimtį Jis ateina išgydyti ir prikelti.

Kristus sako: *Aš esu pasaulio šviesa, kas mane seka, nebevaikščios tamsybėse, bet turės gyvenimo šviesą.* (Jn 8, 12) Šios dienos evangelijoje Tėvo balsas iš debesies prabyla: *Šitas yra mano mylimasis Sūnus, Jo klausykite!* Mūsų, krikščionių, misija yra Kristaus veido spindesį nešti į pasaulį, kur karaliauja vargo kultūra, pinigų, kūno kultas, neapykanta ir susvetimėjimas. Krikščionys yra pasaulio šviesa ir dėl to pasaulis privalo juose atpažinti Kristaus spindesį. Jei mūsų veidai yra nuolat apniukę ir liūdni, mes neskelbiame pasauliui džiugiosios Kristaus prisikėlimo naujienos. Mes pašaukti spinduliuoti Kristaus šviesą, nešti ją kenčiantiems, merdintiems iš Kristaus pažinimo troškulio. Juk šaltas pasaulio blizgesys tik apvilnia, palieka skaudų nusivylimą kartėlį. Mūsų akyse pasaulis turi atpažinti Meile švytinčias Kristaus akis, mūsų lūpose – šiltą Jėzaus šypseną.

Kiekvienos šv. Mišios yra mažas Kristaus atsimainymas ant Taboro kalno, kur Kristus nužengia kaip gyvoji Duona iš dangaus. Tokiu pavidalu Jis pasilieka su mumis iki pasaulio pabaigos, kol Dievas užbaigs savo kūrybos planą ir mes visi būsime galutinai perkeisti.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
25 E Washington, Ste 1121,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

SIŪLO DARBĄ

Reikalinga 30–69 metų moteris, susikalbanti angliškai, galinti prižiūrėti moterį ir gyventi kartu Claremont, CA.
Tel. 909-626-0954.

- Vyras ieško senelių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali pakeisti savaitgaliais ar bet kurią savaitės dieną. Legalūs dokumentai. Tel. 630-670-0813
- Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-940-5264.
- Darbšti moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Geros rekomendacijos ir gera anglų kalba. Tel. 773-329-9918.

- Moteris ieško senelių priežiūros darbo tris ar keturias valandas per dieną. Tel. 773-387-7232.
- Vyras ieško žmonių priežiūros darbo. Gali pakeisti tik savaitgaliais. Tel. 773-600-2887 arba 773-387-7232.
- Medikė ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu bet kurioje valstijoje. Legalūs dokumentai, rekomendacijos. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-280-3421

KELIONĖ Į ALGIRDO LANDSBERGIO KELIONĘ

Nauja knyga apie rašytoją Algirdą Landsbergį

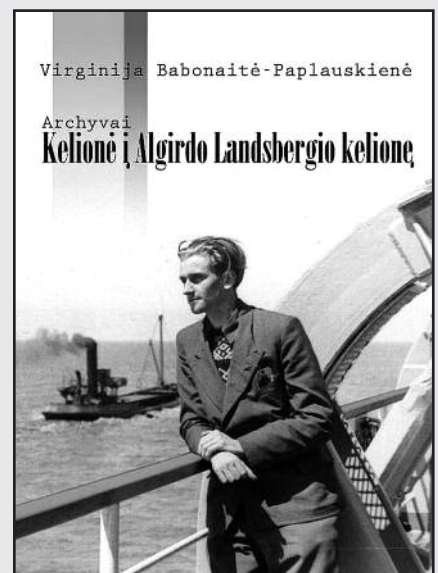
Ją galite nusipirkti „Drauge“

Algirdas Landsbergis (1924–2004) – žymus išeivijos rašytojas, dramaturgas, literatūros kritikas, humanitarinių mokslų profesorius, romano „Kelionė“ ir dramos „Penki stulpai turgaus aikštėje“ autorius.

Šiais metais leidykla „Naujasis lankas“ Kaune išleido knygą apie Algirdą Landsbergį – „Archyvai – Kelionė į Algirdo Landsbergio kelionę“. Knygos autorė – Virginija Babonaitė-Paplauskienė. Knygą galite įsigyti „Drauge“ knygynėlyje. **Kaina – 20 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.) Teiraukitės tel. 773-585-9500.**

Knyga apžvelgia Algirdo Landsbergio gyvenimą Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje ir jo plačiašakį literatūrinį ir dramaturginį palikimą. Knyga gausiai iliustruota nuotraukomis, laiškų, rankraščių tekstais, Landsbergio dramų pastatymų vaizdais. Daug medžiagos paimta iš Maironio lietuvių literatūros muziejuje saugomo Algirdo Landsbergio archyvinio rinkinio.

Knyga skiriama Algirdo Landsbergio ir jo žmonos atminimui. 2014 metais sukanka 90 metų nuo Algirdo Landsbergio gimimo ir 60 metų nuo jo romano „Kelionė“ išleidimo. Literatūros mylėtojams puiki proga prisiminti svarbų lietuvių išeivijos rašytoją.

TEATRŲ IR KONCERTŲ SALĖSE

Humoras + klasikinė muzika = svaiginanti pramoga

Igudesman ir Joo Ravinia padangėje

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Retai pramogų pasaulyje iškyla profesionalai, kurie sėkmingai derina rimtą muziką su humoru. Toks yra dviejų klasikinės muzikos atlikėjų – Igudesman ir Joo – duetas. Aleksey Igudesman ir Richard Hyung-ki Joo koncertuose skamba ne tik muzika, bet ir juokas – tokiu būdu pritraukiant daugiau ir jaunesnių žiūrovų. Ne išimtis buvo ir jų debiutas Martin teatre Highland Parke pereitą ketvirtadienį, liepos 30 d. Ravinia muzikos festivalio rėmuose čia dažnai vyksta jaukūs kameriniai koncertai.

Kas gi šie du neeiliniai atlikėjai? Rusų kilmės Aleksey ir korėjiečių kilmės Hyung-ki susipažino lankydamiesi Yehudi Menuhin muzikos mokyklą Anglijoje. Tuomet jiedu buvo vos dvylikos metų, tačiau užsimezgusi draugystė gyva iki šiol. Kartu jie lipo muzikinės karjeros lapteliais. Įkvėpti lengvatinio danų pianisto Victor Borge ir anglų kompozitoriaus bei komedianto Dudley Moore, 2004 m. Igudesman ir Joo sukūrė „A Little Nightmare Music“. Tai savotiška žodinė bei muzikinė parodija pagal Wolfgang Amadeus Mozart styginį kvartetą „Eine kleine Nachtmusik“ (angl. „A Little Night Music“). Nuo tada prasidėjo dueto gastrolės per visą pasaulį su žinomaisiais simfoniniais orkestrais.

Klasikiniai muzikos milžinai – pianistas Emanuel Ax, smuikininkė Janine Jansen, Rygoje gimęs smuikininkas Gidon Kremer bei violončelininkas Mischa Maisky, smuikininkė Viktorija Mullova, Vilniuje gimęs smuikininkas Julian Rachlin bei vienas iš gabiausių šių dienų dirigentų Bernard Haitink – visi jie yra koncertavę kartu su Igudesman ir Joo. Tačiau dueto pasirodymai jau išplaukė už klasikinės muzikos ribų. Štai 2008 m. jiedu plačiai gastroliavo Europoje su pop muzikos įžymybėmis: Robin Gibb (iš grupės „Bee Gees“), Midge Ure (iš grupės „Ultravox“), Kim Wilde ir Joe Kerr. Igudesman ir Joo kūrybiškai bendradarbiavo ir su aktoriumi Roger Moore keliuose „UNICEF“ labdaros renginiuose.

„A Little Nightmare Music“ sulaukė daug teigiamų tiek recenzentų, tiek ir pačių žiūrovų atsiliepimų. Su šia programa duetas aplankė pagrindines muzikines šventes pasaulyje – „Verbier Festival“, „Bergen Festival“, „Yehudi Menuhin Festival“, „Lockenhaus“ bei „Saratoga Festival“. Jų vaizdo įrašai per „YouTube“ peržiūrėti daugiau nei 18 mln. kartų.

2012 m. Igudesman ir Joo sukūrė naują programą – „And Now Mozart“, kuri pirmą kartą nuskambėjo „Konzerthaus“ Vienoje, Austrijoje tu metų rugsėjį. 2013 m. birželį ši programa buvo šilta priimta žiūrovų „Festspillene i Bergen“ festivalyje Norvegijoje. Duetas turi paruošęs ir kitų programų. Kritikai teigiamai vertina jų „BIG Nightmare Music“. Kartu su Gidon Kremer ir „Kremerata Baltica“ muzikantai sukūrė „Being Gidon Kremer“ („Būti Gidonu Kremeriu“). Ši programa plačiai rodyta ne tik Europoje, bet ir Rusijoje bei Azijoje. „Būti Gidonu Kremeriu“ 2009 m. spalį buvo parodyta ir Vilniuje, Kongreso rūmuose. Į „Lietuvos ryto“ žurnalistės Astos Andrikonytės klausimą: „Kaip sumanėte pasitelkti koncertams klounus?“ Rygoje gimęs smuikininkas Gidon Kremer atsakė: „Tai rizikinga idėja – tokioje draugijoje galima lengvai nusipiginti ir prarasti gero skonio pojūtį. Tarkime, ankstesniame projekte ‘Kinas ir komedija’ (taip pat kartu su Igudesman ir Joo – R.M.L. pastaba) dėl patirties stokos, naivumo, nepasitikėjimo savimi pats tarsi tapau trečiu klounu. Buvo sunku įsijausti į teatrinę raišką, pereiti prie kitokios meno kalbos. Tačiau tos paieškos mus labai suartino. Po pirmo projekto visus metus laisvalaikiu kūrėme naujo spektaklio viziją. Atidaviau jai daug bemiėgių naktų, nes matau didelę šio projekto prasmę. Tai spektaklis apie nerimą keliančias

Aleksey Igudesman (d.) ir Richard Hyung-ki Joo – ir muzikantai virtuozai, ir klounai tuo pačiu metu. Rengėjų nuotr.

šiandienos kultūros tendencijas, vertybių supainiojimą, kai menkaverčiai dalykai pristatomi publikai lyg iškilūs laimėjimai. Igudesman ir Joo spektaklyje įkūnija gundantį ‘blizgiosios’ kultūros pasaulį, kuris yra juntamas ir regimas visur. Ar jis juokingas? Greičiau – liūdnas.”

Nors kartais perpintas pigiai nuskambėjusiu slepstiku, šio dueto pasirodymas Martin teatre sukėlė žiūrovams gardaus juoko. Čia mes buvome pamaloninti absurdišku kupletu „Betsy – she’s my favorite cow“, Gershwin „American in Paris“ parodija bei kitais daugiau ar mažiau žinomais Igudesman ir Joo repertuaro perliukais. Ypač juokingai nuskambėjo naujas kūrinys „Welcome to Pianoforte“, kuriame Joo sugebėjęs parodyti savo, pianisto, gabumus – skambindamas ir nususukęs, ir atsigulęs, žodžiu, iš pačių nepatogiausių pozicijų. Ir tik jis galėtų sugalvoti tokią humoristinę vinjetę – kas dvi minutes fortepijono „nuomą“ reikia atnaujinti su kredito kortele. Baigėsi dviejų minučių ciklas – pradėk

iš naujo, įvesk slaptažodį! Vien dėl šio kūrinio vertėjo nueiti į koncertą!

Igudesman ir Joo nerimsta. Jie nuolat sukuria kažką skirtingo, šmaikštaus. Daug gastroliuoja po pasaulį. Duetas taipogi rašo komedijinius scenarijus britų televizijai.

Artimiausiomis dienomis melomanai turės galimybių pasidžiaugti šiais ypatingais renginiais Ravinia festivalyje: rugpjūčio 9 d. koncertuos džiaz pianistė, dainininkė Diana Krall; rugpjūčio 10 d. Martin teatre – išskirtinas sopranas iš Suomijos Karita Mattila, rugpjūčio 12 d. – „Orchestra Buena Vista Social Club“ atsiveikinimo koncertas, rugpjūčio 15 d. – Wagner operos „Skrajojantis olandas“ koncertinis variantas. Daugiau apie sezono repertuarą sužinosite apsilankę festivalio svetainėje www.ravinia.org ar paskambinę į bilietų kasą tel. 847-266-5100.

Aidi atominių bombų garsai

Atkelta iš 1 psl.

Atominių bombų aukų japonai gedi ir meldžiasi iki šiol.

Praeitais metais Hiroshima Raudonojo kryžiaus ligoninėje gydėsi 4 657 žmonių, pergyvenusių atominį bombardavimą. Nagasaki ligoninėje jų buvo 6 030. Du trečdaliai jų, kurie išliko gyvi per bombardavimus, vėliau mirė nuo vėžio.

Pasak Tarptautinio Raudonojo kryžiaus komiteto pir-

mininko Peter Maurer, atominių ginklų neigiamos pasekmės šiems dviems miestams tebejaučiamos net ir praėjus septyniems dešimtmečiams. Tai svarus argumentas, kad atominiai ginklai būtų visiškai panaikinti, teigė Maurer.

Tarptautinio Raudonojo kryžiaus info

Vinilinės plokštelės diena

Atkelta iš 1 psl.

Rugpjūčio 9-ąją vinilinės plokštelės gerbėjai rinksis Vilniaus Užupyje įsikūrusiame „Downtown Forest Hostel & Camping“. Čia vilniečiai kviečiami maloniai praleisti sekmadienį su gyva muzika ir vietoje ruošiamais grilio patiekalais. Renginyje naujomis ir nebe pirmą gyvenimą skaičiuojančiomis plokštelėmis prekiaus Rūdninkų knygynas, „Vinilo studija“. Šventės svečiai galės keistis vinilais ir tarpusavyje.

Renginiuose bus pristatomi pirmieji Lietuvoje nešiojami patefonai, kurie Vakarų Europos ir Skandinavijos šalyse yra labai populiarūs tarp jaunų žmonių.

ELTA

MANO VIRTUVĖ

Pyragas stiklainyje

Suneštinis piknikas gamtoje. Atėjo laikas desertui, ir Laurie ištraukia iš krepšio stiklainėlius su iškeptais viduje biskvitiniais pyragaičiais.

Į kiekvieną įdeda šviežių uogų – gervuogių, braškių, mėlynių, ir ant viršaus užpurškia plaktos grietinės. *Voila!* Nuostabus saugiai nešiojamas ir vežiojamas desertas!

Ji paaiškino, kad idėją „pasiškolino“ iš *Air Force Moms Support Facebook* – motinos, kurių sūnūs ar dukros tarnauja kariuomenėje, atrado būdą, kaip savo atžalas pradžiuginti jų mėgiausiu desertu. Konservavimui skirti stiklainiukai, taip vadinami *Mason jar*, puikiai tinka tokiam individualiam desertui, kurį reikia transportuoti. Šie stikliniai indai yra atsparūs karščiui, taigi juose

galima kepti pyrago pagrindą. Paruošus desertą stiklainis sandariai uždaromas dangteliu. Kepinys išlieka šviežias net ir siunčiamas į pasaulio kraštą. Artimesnėms kelionėms (pvz., išvykai į gamtą) galima paruošti ir nekeptą skanėstą – kremą ar pudingą. Tiesiog geniali idėja!

Laurie taip pat pasidalino receptu, kurį minėto *Facebook* puslapyje paskelbė viena kareivio mama.

Šokoladinis pyragas stiklainyje

- 3 lazdelės sviesto
- 3 puodeliai cukraus
- 5 kiaušiniai
- 2 arbatiniai šaukšteliai vanilės ekstrakto
- 2 arbatiniai šaukšteliai tirpios kavos, ištirpintos 1/4 puodelio karšto vandens
- 1 puodelis pasukų
- 2 puodeliai miltų
- 3/4 puodelio nesaldintos kakavos
- 1/2 arbatinio šaukštelio kepimo miltelių
- 1 arbatinis šaukštelis druskos

sukti sviestą su cukrumi. Po viena, maišant, sudėti kiaušinius, po to – vanilę. Kaitaliojant, dalimis, įmaišyti miltus, kavą ir pasukas. Pripildyti tešla 3/4 stiklainių tūrio ir kepti 30–45 minutes (priklausomai nuo stiklainių dydžio) arba kol iškeps. Nuvalyti indelių kraštus ir užsukti dangtelius, kol pyragas dar šiltas. Prieš tai jį galima pabarstyti cukraus pudra. Siunčiant toliau geriau apsiėiti be kremo.

Ką gi, aš nekantrauju išbandyti šį naują kepimo (ir pateikimo!) būdą ir tikiuosi, kad jūs taip pat pasitelksite savo vaizduotę, pagaminsite puikių desertų ir savo sėkmėmis (neabejojau!) pasidžiaugsite su visais skaitytojais.

Jūsų Indrė

A † A STANLEY BUDRYS

Mirė 2015 m. birželio 28 d.

Gimė 1924 m. birželio 9 d. Kybartuose, Lietuvoje, a. a. Česlovo ir a. a. Hedwig (Ilen-da) Budrevičių šeimoje.

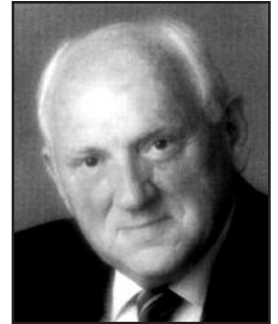
25 metų emigravo į JAV ir 1950 m. vedė Ann Shepikas, su kuria išgyveno 64 metus.

Nuliūdę liko: žmona Ann Budrys, duktė Ruth su šeima, daug giminių ir artimųjų.

Atsisveikinimo šv. Mišios buvo aukojamos St. Lucy's bažnyčioje.

Laidotuvės privačios.

Vietoje gėlių galite aukoti St. Lucy's bažnyčiai arba savo pasirinktai labdaros organizacijai.

Nuliūdusi šeima

www.draugas.org/mirties.html

„Concise Encyclopaedia of Lithuanian Minor“

Šios knygos tikslas yra išsaugoti istoriją ir kultūrinį paveldą krašto, iš kurio kilo Mažvydas, Donelaitis ir Vydūnas, kur buvo išspausdinta pirmą lietuviška knyga ir pirmą lietuviška gramatika, krašto, kuriame knygos buvo spausdinamos spaudos draudimo laiku ir knygnešių slapta gabenamos į Didžiąją Lietuvą. Norint pasiekti didesnę skaitytojų skaičių ši knyga yra išleista anglų kalba.

Knygą išleido: Mažosios Lietuvos Fondas (MLF – JAV ir Kanada) ir Mokslo ir enciklopedijų leidybos centras (Vilnius), 2014. 656 puslapių, iliustracijos, žemėlapiai, ISBN 978-5-420-01746-3

Knygos išleidimą finansavo **MLF rėmėjai ir Lietuvių Fondas.**

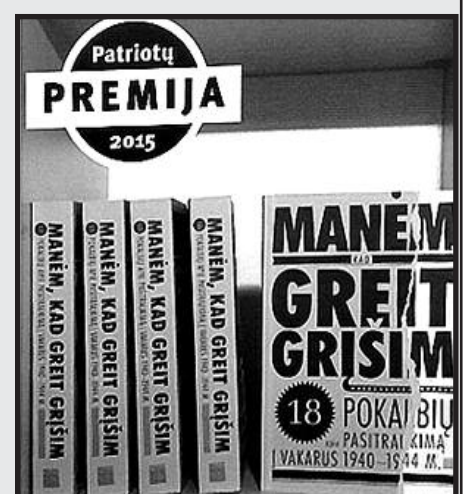
Knygą galite įsigyti „**Draugo**“ knygynėlyje. Kaina – 50 dol. Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol. 4545 West 63rd Street, Chicago, Illinois 60629; tel. 773-585-9500; el. paštas: administracija@draugas.org

Premijuotą knygą apie JAV lietuvius galite nusipirkti „Drauge“

Vilniaus tarptautinėje knygų mugėje pristatytą šiais metais leidyklos „Aukso žuvis“ išleistą knygą „Manėm, kad greit grįšim“ (sud. Dalia Cidzikaitė, Laima Petrauskaitė VanderStoep ir Dalia Stakytė Ansysienė) galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 25 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.). Teiraukitės tel. 773-585-9500.

Knygoje – aštuoniolika pokalbių su JAV lietuviais, kurie Antrojo pasaulinio karo metais nuo artėjančio sovietų fronto ir tremties grėsmės buvo priversti palikti Lietuvą ir trauktis į Vakarus. Knygos sudarytojų pašnekovai atvira pasakoja apie bėgimo iš Lietuvos aplinkybes, gyvenimą DP stovyklose Vokietijoje, apsisprendimą emigruoti ir įsikūrimą Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Knyga „Manėm, kad greit grįšim“ yra didesnio projekto – Sakytinės istorijos projektas – dalis, kurį 1995 m. sumanė JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba. Projekto metu į magnetofono juostas įrašyti 65 pokalbiai. 30 pokalbių įrašyti Čikagos apylinkėse, 35 – kitur. Šiandien bent pusė kalbintų asmenų jau yra mirę.

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Lietuvių tautinių šokių institutas (LTŠI)** primena, kad kas ketveri metai rengiamas visuotinis narių suvažiavimas vyks rugpjūčio 12 d. Dainavos stovykloje Manchester, Michigan, šokių kursų metu. Suvažiavime gali dalyvauti visi, kas domisi LTŠI veikla, tačiau balsuoti galės tik susimokėję nario mokesčių. Daugiau informacijos <http://www.ltsti.org/>.

■ **101-osios Lietuvių dienos vyks rugpjūčio 15–16 d., šeštadienį–sekmadienį, Schuylkill Mall, Frackville, PA.** Įėjimas nemokamas. Daugiau informacijos <http://kof144.weebly.com/>.

■ **Rugpjūčio 30 d., sekmadienį, 11 val. r.** Nekaltojo Prasidėjimo vienuolyne Putname įvyks visuotinis JAV Lietuvių katalikų moks-

lo akademijos (LKMA) suvažiavimas, kuriame bus renkama nauja valdyba. Nariai galės dalyvauti rinkimuose nuotoliniu būdu, paskirdami savo mandatus dalyvaujančiam asmeniui. Visi, kurie domisi išėjimo iš Lietuvos moksliniu darbu, maloniai kviečiami atvykti į mokslinę suvažiavimo dalį, kuri prasidės 1 val. p. p. Po paskaitų bus galima aplankyti Amerikos lietuvių kultūros archyvą. Daugiau informacijos <http://www.lkma.org/>.

■ **Čiurlionio galerija Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave, Chicago, IL 60636)** rugsėjo 11 d. 7:30 val. v. meno mylėtojus maloniai kviečia į dailininkės Nijolės Rasmussen (Denver, CO) tapybos parodos atidarymą. Parodos atidaryme dalyvaus autorė.

Kviečiame jus į

Pasaulio lietuvių centro metinę gegužinę!

Muzika, šokiai, lietuviškas maistas, žaidimai vaikams, mugė ir loterijos traukimas! Įėjimas ir automobilio pastatymas nemokamas. Atvažiuokite patys, atsivežkite savo šeimą, pakvieskite draugus! Kartu smagiai praleiskime vasaros popietę! Laukiame jūsų **Pasaulio lietuvių centro kiemelyje rugpjūčio 30 d. 12 val. p. p. Adresas: 14911 127th St. Lemont, IL 60439. Informacija tel. 630-257-8787.**

Ieškome anglų kalbos mokytojo

PLC anglų kalbos kursų 2015 m. pavasario semestro absolventai.

Pasaulio lietuvių centras ieško mokytojo/jos anglų kalbos kursų rudens semestru! Pamokos vyks antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 6:30 val. v. iki 8:30 val. v. Rudens semestras prasidės rugsėjo mėn. ir tęsis iki 2015 m. gruodžio mėn. Darbas apmokamas.

DRAUGAS • 773-585-9500

R. Meilutytei – pasaulio plaukimo čempionato sidabro medalis

Rūtai Meilutytei (k.) – sidabras.

EPA-ELTA nuotr.

Lietuvė Rūta Meilutytė iškovojo sidabro medalį Kazanėje (Rusija) vykstančio 16-ojo pasaulio vandens sporto šakų čempionato moterų 100 m plaukimo krūtine rungtyje. Pasaulio čempionės vardo neapgynusi 18-metė lietuvė finale antradienį atstumą įveikė per 1 min. 6,36 sek.

Planetos čempione tapo rusė Julija Jefimova – 1 min. 5,66 sek. Bronzos medalį iškovojo jamaikietė Alija Atkinson (Alia Atkinson, 1.06,42).

ELTA

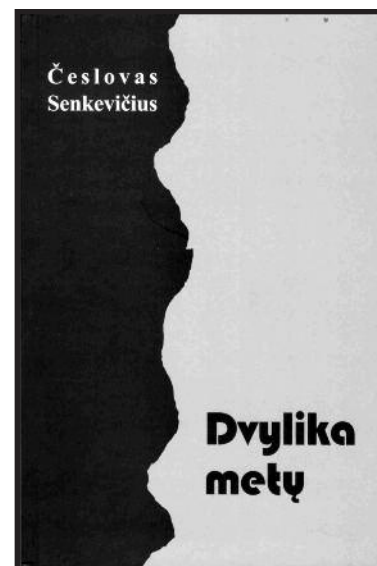
Č. Senkevičiaus vedamųjų rinkinys

„DVYLIKA METŲ“

Gerą vedamąjį parašyti yra nelengva. Turiningus, apmąstytus, gražia kalba parašytus vedamuosius sukurti gali tik retas talentas. Toks talentas yra Česlovas Senkevičius, per ketvirtą amžiaus „Tėviškės žiburiams“ parašęs daugiau kaip 1 200 vedamųjų.

Pirmoji Č. Senkevičiaus vedamųjų rinktinė „Penki taškai...“ pasirodė 2004 metais. Geriausi pastarųjų dvylikos metų vedamieji sugulė į knygą „Dvylika metų“ – kiekvieniems metams autorius atrinko po šešis straipsnius. Knygą išleido Pasvalio Mariaus Katiškio biblioteka ir leidykla „Naujasis lankas“. Pasvalys – Česlovo Senkevičiaus gimtinė. Autorius nebijo kandaus žodžio, bet juk tokie ir turėtų būti vedamieji – taiklūs ir kartais kandūs.

Rinktinei „Dvylika metų“ galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 20 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.) Teiraukitės tel. 773-585-9500.

Kęstutis Sušinskas, garbės prenumeratorių, gyvenantis Lemont, IL, dar metams pratęsė „Draugo“ **garbės prenumeratą**. Nuosirdžiai dėkojame, kad mus skaitote.

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Bank**, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100